

Bruxelles, den 29. november 2017
(OR. en)

15096/17

**Interinstitutionel sag:
2015/0278 (COD)**

**SOC 771
MI 889
ANTIDISCRIM 60
AUDIO 132
CODEC 1943**

NOTE

fra:	De Faste Repræsentanters Komité (1. afdeling)
til:	Rådet
Tidl. dok. nr.:	14363/17
Komm. dok. nr.:	14799/15 + ADD 1 - ADD 3 - COM(2015) 615 final
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for så vidt angår tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser - Generel indstilling

I. INDLEDNING

Kommissionen offentliggjorde i december 2015 et forslag til europæisk lov om tilgængelighed (EAA) der, når den er vedtaget, vil gøre forskellige produkter og tjenesteydelser i Den Europæiske Union (EU) mere tilgængelige for personer med handicap.

EAA-forslaget blev i den interinstitutionelle erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter endvidere udpeget som en af de sager, som Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen bør gøre hurtige lovgivningsmæssige fremskridt med og om muligt afslutte arbejdet med inden udgangen af 2017. Delegationerne har givet udtryk for deres støtte til forslaget, både på teknisk og politisk plan.

Den 14. september vedtog Europa-Parlamentet forhandlingsmandatet under sin førstebehandling.¹

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse den 25. maj 2016.

II. STATUS

Teksten er blevet omstruktureret og omformuleret på grundlag af drøftelserne under det estiske formandskab og arbejdet under de foregående formandskaber. De fremskridt, der er gjort i den seneste periode, skyldes i vid udstrækning delegationernes værdifulde input og deres aktive deltagelse med at afslutte det tekniske arbejde.

Anvendelsesområdet for EAA, som det er affattet i øjeblikket, er blevet accepteret af de fleste medlemsstater. Spørgsmålet om eventuelle overlapninger med eksisterende EU-lovgivning er også blevet løst. Desuden er bilag I blevet betydeligt omformuleret og det nye bilag VI er tilføjet for at præcisere tilgængelighedskravene i lyset af ændringerne i artikel 12 om grundlæggende ændring og uforholdsmæssig stor byrde.

Formandskabet har i sin tekst sigtet mod en balance mellem følgende elementer:

- så tæt som muligt følge den *nye lovgivningsmæssige ramme for produkter*, således at de erhvervsdrivende, som handler med produkter, og markedsovervågningsmyndighederne kan følge tilgangen i henhold til den nye lovgivningsmæssige ramme
- for *tjenesteydelser* har formandskabet fulgt Kommissionens forslag, der er "inspireret" af den nye lovgivningsmæssige ramme, men med en vis grad af fleksibilitet i tilrettelæggelsen af markedsovervågningssystemet for tjenesteydelser

¹ Ordføreren for det korresponderende udvalg (IMCO) er Morten LØKKEGAARD (DK/ALDE). Ordføreren for EMPL-udvalget er Adám KÓSA (HU/PPE).

- holde *tilgængelighedskrav* til produkter og tjenesteydelser på det *funktionelle plan* (bilag I). Der medfølger et nyt bilag Ia, der giver klare eksempler på, hvordan tilgængelighedskravene i bilag I kan opnås, eller hvad slutresultatet kan blive
- artikel 12 om *grundlæggende ændring og uforholdsmæssig stor byrde* er blevet ændret i overensstemmelse med delegationernes ønsker om at tydeliggøre proceduren og give de erhvervsdrivende og markedsovervågningsmyndighederne klare retningslinjer. Et nyt bilag IV med benchmarks til vurdering af en uforholdsmæssig stor byrde er blevet tilføjet
- *mikrovirksomheder, der leverer tjenesteydelser*, der ofte er nye virksomheder og mangler ressourcer, er helt undtaget fra kravene i tilgængelighedsloven
- teksten er blevet omstruktureret for at forbedre den juridiske klarhed (f.eks. ved at adskille de dele af direktivet, som omhandler produkter, tjenesteydelser eller begge dele).

De Faste Repræsentanternes Komité drøftede formandskabets kompromistekst den 24. november. Et sidste væsentligt spørgsmål (beredskabstjenester) vedrørende anvendelsesområdet manglede at blive løst i udvalget.

Beredskabstjenester blev medtaget i Kommissionens forslag sammen med alarmkommunikation, som en del af elektronisk kommunikation.² Eftersom en række delegerationer understregede, at et direktiv om det indre marked baseret på artikel 114 i TEUF ikke bør beskæftige sig med medlemsstaternes tilrettelæggelse af beredskabstjenesterne, herunder besvarelse og håndtering af alarmkommunikation, konkluderede udvalget, at tilgængelighedskrav relateret til alarmcentraler og især besvarelsen af opkald til det fælles europæiske alarmnummer 112 ikke bør medtages i Rådets generelle indstilling; teksten er ændret i overensstemmelse hermed.

Nogle delegerationer var dog af den opfattelse, at tilgængelighedskravene vedrørende besvarelsen af opkald til det fælles europæiske alarmnummer 112 bør harmoniseres i EU og beklagede denne udelukkelse. En række delegerationer havde en fleksibel tilgang til dette spørgsmål.

² Hvad angår tilgængelighed af beredskabstjenester og alarmkommunikation er flere komponenter blevet identificeret:

- tilgængelighedsfunktioner i *forbrugerudstyr* (f.eks. smartphones), er omfattet af anvendelsesområdet for EAA; disse er ikke kontroversielle som sådan
- tilgængelighed af *alarmkommunikation* (som fastsat af udbydere af elektroniske kommunikationstjenester); også omfattet af EAA og er ikke kontroversielt som sådan
- tilgængelighedskrav vedrørende alarmcentraler, der sikrer forbindelsen mellem alarmkommunikation og beredskabstjenester, navnlig *besvarelsen af opkald til det fælles europæiske alarmnummer 112* (se artikel 3, stk. 3a (nyt) og bilag I, afsnit V). Dette var den kontroversielle del af alarmkommunikation.

Resterende forbehold

På nuværende tidspunkt har alle delegationerne taget generelt undersøgelsesforbehold med hensyn til den ændrede tekst.

Desuden har Kommissionen taget forbehold med hensyn til at undtage *mikrovirksomheder*, der leverer tjenesteydelser, fra direktivet. Den har også taget forbehold med hensyn til udeladelsen af artikel 1, stk. 3, vedrørende offentlige indkøb, de europæiske struktur- og investeringsfonde og det transeuropæiske net.

UK har opretholdt et parlamentarisk undersøgelsesforbehold.

III. KONKLUSION

EPSCO-Rådet opfordres til på samlingen den 7. december 2017 at drøfte kompromisteksten som gengivet i bilaget til denne note med henblik på at nå frem til en generel indstilling.

Forslag til³**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV****om [...] ⁴tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁵,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

³ ændringer i forhold til det tidligere dokument (dok. 14363/17) er angivet med **fed skrift og understregning** for ny tekst og med [...] for udgået tekst. Alle ændringer i forhold til det oprindelige forslag er angivet således: Ny tekst er angivet med **fedde typer**, og udgået tekst er angivet med [...].

⁴ En del af titlen udgår, fordi den anses for at være overflødig (jurist-lingvistisk forslag).

⁵ Vedtaget den 25. maj 2016. EUT C [...] af [...], s. [...].

- (1) Formålet med dette direktiv er at bidrage til et velfungerende indre marked gennem indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser og gennem fjernelse af barrierer for den frie bevægelighed for visse tilgængelige produkter og tjenesteydelser. Dette **ville** forbedre **adgangen** til tilgængelige produkter og tjenesteydelser i det indre marked.
- (2) Efterspørgslen efter tilgængelige produkter og tjenesteydelse er stor, og antallet af borgere med handicap [...] **forventes at** stige betydeligt. [...] Et miljø, hvor produkter og tjenesteydelser er mere tilgængelige, fremmer et mere inklusivt samfund og en uafhængig tilværelse **for personer med handicap**.
- (2a)(ny) Dette direktiv definerer personer med handicap i overensstemmelse med De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD), som Den Europæiske Union har været part i siden den 21. januar 2011. UNCRPD fastsætter, at personer med handicap "omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre". Dette direktiv fremmer en fuld og effektiv ligelig deltagelse ved at forbedre adgangen til standardprodukter og -tjenesteydelser, som gennem deres oprindelige design eller efterfølgende tilpasning tilgodeser de særlige behov hos personer med handicap.**
- (2b)(ny) Andre personer, der oplever funktionelle begrænsninger som følge af andre fysiske, psykiske, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelser, aldersrelaterede eller andre permanente eller midlertidige legemlige begrænsninger, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre, ville også få gavn af dette direktiv.**

- (3) Forskellene mellem de love og administrative **bestemmelser** vedrørende produkters og tjenesteydelsers tilgængelighed for [...] personer med handicap, som de forskellige medlemsstater har vedtaget, skaber barrierer for den fri bevægelighed for sådanne produkter og tjenesteydelser og fordrejer effektiv konkurrence i det indre marked. Virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er), er i særlig grad påvirket af disse barrierer.
- (4) Som følge af forskellene mellem de nationale tilgængelighedskrav afskrækkes individuelle erhvervsdrivende, navnlig SMV'er og mikrovirksomheder, fra at etablere en virksomhed uden for deres hjemmemarked. De nationale eller endog regionale eller lokale tilgængelighedskrav, som medlemsstaterne har indført, er i øjeblikket forskellige, både hvad angår dækning og detaljeringsgrad. Disse forskelle har en negativ indvirkning på konkurrenceevne og vækst som følge af de ekstra omkostninger, der er forbundet med udvikling og markedsføring af tilgængelige produkter og tjenesteydelser for hvert nationalt marked.
- (26) De fleste job i EU tilvejebringes af SMV'er og mikrovirksomheder. De har en afgørende betydning for den fremtidige vækst, men stilles meget ofte over for forhindringer og problemer i forbindelse med udviklingen af deres produkter eller tjenesteydelser, navnlig i grænseoverskridende sammenhæng. Det er derfor nødvendigt at lette arbejdet for SMV'erne og mikrovirksomhederne ved at harmonisere de nationale bestemmelser om tilgængelighed, samtidig med at de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger opretholdes.
- (5) Forbrugere af tilgængelige produkter og modtagere af tilgængelige tjenesteydelser oplever høje priser på grund af begrænset konkurrence mellem leverandørerne. Uensartede regler i medlemsstaterne reducerer de potentielle fordele ved at dele erfaringer med nationale og internationale fagfæller som reaktion på den samfundsmæssige og teknologiske udvikling.

- (6) En indbyrdes tilnærmelse af de nationale foranstaltninger på EU-plan er derfor nødvendig for et velfungerende indre marked og for at sætte en stopper for fragmentering af markedet for tilgængelige varer og tjenesteydelser, skabe stordriftsfordele, lette grænseoverskridende handel og hjælpe de erhvervsdrivende med at koncentrere ressourcerne om innovation i stedet for at anvende disse ressourcer på opfyldelse af fragmenterede lovgivningsmæssige krav i Unionen.
- (7) Fordelene ved harmonisering af tilgængelighedskravene i det indre marked er blevet påvist gennem anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/33/EU om elevatorer⁶ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 661/2009⁷ på transportområdet.
- (8) I erklæring nr. 22, der er knyttet som bilag til Amsterdamtraktaten, vedtog man på konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, at Unionens institutioner i forbindelse med udarbejdelsen af foranstaltninger i henhold til traktatens artikel 114 skal tage hensyn til handicappedes behov.

[betragtning 9 om chartret er flyttet til slutningen af betragtningerne, efter betragtning 51]

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/33/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om elevatorer og sikkerhedskomponenter til elevatorer (EUT L 96 af 29.3.2014, s. 251).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 661/2009 af 13. juli 2009 om krav til typegodkendelse for den generelle sikkerhed af motorkøretøjer, påhængskøretøjer dertil samt systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer (EUT L 200 af 31.7.2009, s. 1).

- (10) Det overordnede mål med "strategien for det digitale indre marked" er at opnå bæredygtige økonomiske og sociale fordele på grundlag af et forbundet digitalt indre marked. I Unionen drager forbrugerne endnu ikke fuldt ud fordel af de priser og det udvalg, som det indre marked kan tilbyde, fordi omfanget af grænseoverskridende online transaktioner stadig er meget begrænset. Opsplitningen af markederne begrænser også efterspørgslen efter e-handel på tværs af grænserne. Der er endvidere behov for en samordnet indsats for at sikre, at [...] elektronisk indhold **såsom elektronisk kommunikation og adgang til audiovisuelle medietjenester** er fuldt tilgængeligt for personer med handicap. Det er derfor nødvendigt at harmonisere tilgængelighedskravene i det digitale indre marked og at sikre, at alle Unionens borgere uanset deres kvalifikationer kan udnytte fordelene.
- (11) [...] Efter [...] at Unionen **blev part i UNCRPD**, er bestemmelserne heri blevet en integrerende del af Unionens retsorden.
- (12) I [...] **UNCRPD** fastsættes det, at konventionens parter skal træffe passende foranstaltninger for at sikre, at personer med handicap på lige fod med andre har adgang til det fysiske miljø, transport, information og kommunikation, herunder informations- og kommunikationsteknologier og -systemer, samt til andre faciliteter og tjenester, der er åbne for eller leveres til offentligheden, både i byområder og i landdistrikter. FN's komité for rettigheder for personer med handicap har **identificeret** behovet for at skabe lovgivningsmæssige rammer med konkrete, eksigible og tidsbestemte benchmarks for overvågning af den gradvise indførelse af tilgængelighed.
- (13) **Ikrafttrædelsen af UNCRPD** i medlemsstaternes retsorden medfører et behov for at vedtage supplerende nationale bestemmelser om produkters og tjenesteydelsers tilgængelighed, **og** uden Unionens tiltag ville **disse bestemmelser** øge forskellene mellem **medlemsstaternes love og administrative bestemmelser** yderligere.

- (14) **Dette direktiv støtter medlemsstaternes indsats for at leve op til deres nationale forpligtelser og deres forpligtelser i medfør af UNCRPD, hvad angår tilgængelighed på en harmoniseret måde.**
- (15) "Den europæiske handicapstrategi 2010-2020: et nyt tilsagn om et Europa uden barrierer"⁸ fastslår i overensstemmelse med UNCRPD, at tilgængelighed er et af de otte indsatsområder, og tager sigte på at sikre tilgængeligheden af produkter og tjenesteydelser.
- (18) [...] Tilgængelighedskrav **bør indføres** på den mindst byrdefulde måde for de erhvervsdrivende og medlemsstaterne. [...]
- (16) **Fastlæggelsen af de produkter og tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, er foregået ved hjælp af en screening i forbindelse med forberedelsen af konsekvensanalysen, hvor de produkter og tjenesteydelser [...], som er relevante for personer med handicap, og [...] for hvilke medlemsstaterne har vedtaget eller sandsynligvis vil vedtage divergerende nationale tilgængelighedskrav, der forstyrrer det indre markeds funktion, blev udpeget.**
- (17) Alle produkter og tjenesteydelser, **der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, og som bringes i omsætning eller leveres efter den dato, hvor medlemsstaterne skal anvende den nationale ret, der gennemfører dette direktiv, bør opfylde de gældende tilgængelighedskrav, der er opstillet i dette direktiv, således at de bliver tilgængelige for personer med handicap. [...]**
- (17a)(ny) **Med henblik på at sikre tilgængeligheden af de tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, bør produkter anvendt i forbindelse med leveringen af de tjenesteydelser, som forbrugeren interagerer med, også opfylde de gældende tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv.**

[betragtning 18 flyttet til efter betragtning 15]

⁸ KOM(2010) 636.

- (19) Det er [...] nødvendigt at præcisere tilgængelighedskravene i forbindelse med omsætning af produkter og tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, for at sikre deres frie bevægelighed i det indre marked.
- (20) Dette direktiv bør gøre anvendelse af funktionelle tilgængelighedskrav, for så vidt angår generelle mål, obligatorisk. Disse bør være præcise nok til at skabe retligt bindende forpligtelser og tilstrækkeligt detaljerede til at gøre det muligt at vurdere overensstemmelsen med henblik på at sikre et velfungerende indre marked for de dækkede produkter og tjenesteydelser. **De bør dog tillade en grad af fleksibilitet til innovation, f.eks. ved at give den erhvervsdrivende mulighed for at vælge, hvilken supplerende sensorisk kanal vedkommende vil tilbyde ud over den, der er tilgængelig, for at sikre, at der er mindst to tilgængelige sensoriske kanaler.**
- (25) Med tilgængelighed menes **den systematiske fjernelse og forebyggelse af barrierer for at sikre personer med handicap adgang på lige fod med andre.** Dette skulle helst opnås gennem et universelt design eller en "design for alle" -tilgang, hvilket indebærer design af produkter, omgivelser, programmer og tjenesteydelser, således at de i videst muligt omfang kan anvendes af alle personer uden behov for tilpasning eller særligt design. **Universelt design bør ikke udelukke hjælpemidler til særlige grupper af personer med handicap, når der er behov herfor. Endvidere bør tilgængelighed ikke udelukke tilpasning i rimeligt omfang, når det kræves i den nationale ret eller EU-retten.**

[Betragtning 20a-20p følger samme rækkefølge som i artikel 1: computerhardwaresystemer og -operativsystemer til generelle formål, elektronisk kommunikation, adgang til audiovisuelle tjenester, e-bøger, e-handel, forbrugerorienterede banktjenester, personbefordring.]

(20a)(ny) Dette direktiv bør omfatte forbrugerorienterede computerhardwaresystemer til generelle formål. Sådanne computerhardwaresystemer er kendetegnet ved deres multifunktionelle karakter og deres evne til med den rette software at udføre de mest almindelige computeropgaver, som forbrugerne efterspørger, og er beregnet til at skulle betjenes af forbrugerne. PC'er, herunder stationære computere, bærbare computere, smartphones og tablets er eksempler på sådanne computerhardwaresystemer. Specialiserede computere i forbrugerelektronikprodukter udgør ikke forbrugerorienterede computerhardwaresystemer til generelle formål. Dette direktiv bør ikke på individuelt grundlag omfatte enkelte komponenter med særlige funktioner, som f.eks. et bundkort eller en hukommelseschip, der anvendes eller kan anvendes i sådanne systemer.

(20b)(ny) Dette direktiv bør endvidere omfatte elektroniske kommunikationstjenester som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF⁹, herunder kommunikationstjenester, der anvendes til alarmkommunikation, der udgør en integrerende del af elektroniske kommunikationstjenester. De foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet, er i øjeblikket forskellige og ikkeharmoniserede i hele det indre marked. Ved at sikre, at de samme tilgængelighedskrav finder anvendelse i hele Unionen, opnås stordriftsfordele for erhvervsdrivende, der er aktive i mere end én medlemsstat, og den effektive adgang for personer med handicap i deres egen medlemsstat, og når de rejser mellem medlemsstater, lettes. For at alarmkommunikation kan være tilgængelig, bør tjenesteyderen, foruden tale, tilbyde tekst i realtid og totalkommunikation, når der leveres video, og sikre synkroniseringen af alle disse kommunikationsmidler. Medlemsstaterne kan, under overholdelse af dette direktiv, fastsætte en tredjepartsrelættjenesteyder, som kan anvendes af personer med handicap til at kommunikere med alarmcentralen.

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33).

Dette direktiv bør endvidere dække forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der primært forventes at blive anvendt til at få adgang til sådanne elektroniske kommunikationstjenester Sidstnævnte kategori omfatter udstyr, der anvendes som led i konfigurationen for at få adgang til de nævnte tjenesteydelser, f.eks. en router eller et modem. Den hurtige teknologiske udvikling og innovative karakter af elektroniske kommunikationstjenester vil sandsynligvis blive afspejlet i den kommende sektorspecifikke lovgivning, der også kan have en indvirkning på tilgængelighed. Derfor bør dette direktiv ikke berøre direktiv 2002/21/EF¹⁰. I tilfælde af konflikt mellem direktiv 2002/21/EF¹¹ og nærværende direktiv, bør førstnævnte direktiv have forrang.

(20c) [...]

(20d)(ny)¹² I dette direktiv forstås der ved adgang til audiovisuelle medietjenester, at adgangen til audiovisuelt indhold så vel som mekanismer, der giver brugere med handicap mulighed for at anvende deres hjælpemiddelteknologier, [...] skal være tilgængelige. Der kan f.eks. gives adgang via udstyr såsom set-top-bokse eller forbundne TV-tjenester, som giver mulighed for at modtage audiovisuelt indhold. [Direktivet bør også omfatte funktioner eller tjenester, der giver adgang til audiovisuelle medietjenester, og tilgængelighedsfunktioner i elektroniske programguider, eftersom deres adgang ikke er dækket i direktivet om audiovisuelle medietjenester].

¹⁰ Erstattes af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, når den er vedtaget.

¹¹ Erstattes af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, når den er vedtaget.

¹² Teksten ændret for at sikre nøjagtighed.

(20e)(ny) E-bogsfiler er baseret på en elektronisk computerkodning, der muliggør udbredelse og konsultation af et overvejende tekstligt eller grafisk intellektuelt værk. Denne kodnings præcisionsgrad bestemmer e-bogsfilers tilgængelighed, navnlig med hensyn til definitionen af de forskellige elementer, som arbejdet består af, og den standardiserede beskrivelse af dets struktur.

Interoperabiliteten med hensyn til tilgængelighed bør optimere disse filers kompatibilitet med brugeragenterne og med eksisterende og fremtidige hjælpemiddelteknologier. På den anden side må tilgængelighedskrav til e-bøger ikke gribe ind i det intellektuelle værks integritet, hvis digitale filer muliggør konsultation og udbredelse. Specifikke karakteristika ved særlige bogudgivelser såsom tegneserier, børnebøger og kunstbøger bør overvejes i forbindelse med alle gældende tilgængelighedskrav. Forskellige tilgængelighedskrav i medlemsstaterne ville gøre det vanskeligt for forlæggere og andre erhvervsdrivende at udnytte det indre markeds fordele, kunne skabe interoperabilitetsproblemer med e-læsere og ville begrænse adgangen for kunder med handicap.

- (20f)(ny)** Dette direktiv definerer e-handel som en tjeneste, der teleformidles ad elektronisk vej efter individuel anmodning fra en forbruger med henblik på at indgå en forbrugeraftale. I denne definition forstås ved "teleformidling" en tjeneste, der ydes, uden at parterne er til stede samtidig; ved "ad elektronisk vej" forstås en tjeneste, der sendes fra afsendelsesstedet og modtages på bestemmelsesstedet ved hjælp af elektronisk databehandlingsudstyr (herunder digital komprimering) og datalagringsudstyr, og som sendes, rutes og modtages i sin helhed via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler; ved "efter individuel anmodning fra en forbruger" forstås en tjeneste, der ydes efter individuel anmodning; "med henblik på at indgå en forbrugeraftale" har til formål at begrænse e-handelstjenesters anvendelsesområde til udelukkende at omfatte transaktioner mellem virksomheder og forbrugere og beskriver i forbindelse med dette direktiv de pågældende erhvervsdrivende nærmere ved at uddybe den præcise hensigt med at levere sådanne tjenesteydelser.
- (20g)(ny)** De tilgængelighedsforpligtelser vedrørende e-handel, der er fastsat i dette direktiv, bør finde anvendelse på onlinesalg af alle produkter og tjenesteydelser og bør derfor også finde anvendelse på salg af et produkt eller en tjenesteydelse, der specifikt er omfattet af dette direktiv.
- (20h)(ny)** Den Europæiske Unions lovgivning om bank- og finanstjenester tager sigte på at beskytte og informere forbrugere af disse tjenester over hele EU, men omfatter ikke tilgængelighedskrav. Med henblik på at gøre det muligt for personer med handicap at bruge disse tjenester i hele Unionen, træffe velinformerede beslutninger og sikre, at de beskyttes ordentligt på lige fod med andre forbrugere og sørge for ensartede spilleregler for tjenesteyderne, bør dette direktiv fastsætte fælles tilgængelighedskrav for visse bank- og finanstjenester, der leveres til forbrugerne.

- (20i)(ny)** De nødvendige tilgængelighedskrav bør også gælde identifikationsmetoder, elektronisk signatur og betalingstjenester, eftersom disse er nødvendige for at foretage forbrugerorienterede banktransaktioner.
- (20j)(ny)** Dette direktivs anvendelsesområde bør også omfatte interaktive selvbetjeningsterminaler, herunder både hardware og software, som er beregnet til levering af de tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktiv, bortset fra maskiner, der er installeret som en integreret del af køretøjer, luftfartøjer, skibe eller rullende materiel. Dette omfatter f.eks. pengeautomater, betalingsautomater og andre selvbetjeningsterminaler, der anvendes til forbrugerorienterede banktjenester, billetautomater, der udsteder fysiske billetter, som giver adgang til tjenesteydelser omfattet af dette direktiv såsom automater til køb af rejsehjælp, nummerautomater i banker, selvbetjeningsautomater til check-in, der anvendes til registrering af passagerer i forbindelse med personbefordring, og interaktive selvbetjeningsterminaler, der giver rejseinformation, herunder interaktive informationsskærme.
- (20k)(ny)** I forbindelse med personbefordring med fly, bus, tog og skib bør dette direktiv også omfatte levering af information om transporttjenester via websteder, mobilapplikationer, interaktive selvbetjeningsterminaler og interaktive informationsskærme, som er påkrævet, for at passagerer med handicap kan rejse, herunder rejseinformation i realtid. Dette kunne f.eks. omfatte information før og under rejsen og information, når en rejse er aflyst, eller afgang er forsinket. Andre informationer kan også være f.eks. oplysninger om priser og tilbud.

- (20l)(ny)** Dette direktiv bør også omfatte tjenester til mobile enheder, herunder mobilapplikationer, der udvikles eller stilles til rådighed af personbefordringsvirksomheder inden for dette direktivs anvendelsesområde eller på deres vegne, såsom elektroniske billettjenester, elektroniske billetter og levering af oplysninger om tjenesteyderens personbefordringsprodukter og -tjenester, herunder levering af rejseinformation i realtid.
- (20m)(ny)** Fastsættelsen af anvendelsesområdet for dette direktiv for så vidt angår personbefordring med fly, bus, tog og skib bør baseres på den nugældende sektorspecifikke lovgivning vedrørende passagerrettigheder.

(20n)(ny) Visse elementer af tilgængelighedskravene, navnlig hvad angår tilvejebringelse af information som omhandlet i dette direktiv, er allerede omfattet af gældende EU-ret på transportområdet. Der er tale om elementer i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1371/2007¹³, Kommissionens forordning (EU) nr. 1300/2014¹⁴ og Kommissionens forordning (EU) nr. 454/2011¹⁵ for så vidt angår jernbanetransport, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 for så vidt angår bustransport,¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1177/2010 for så vidt angår transport til søs og på indre vandveje¹⁷ og forordning (EF) nr. 1107/2006 og forordning (EF) nr. 261/2004¹⁸ for så vidt angår handicappede og bevægelseshæmmede personers rettigheder, når de rejser med fly. For at sikre reguleringsmæssig konsekvens bør tilgængelighedskravene i disse forordninger fortsat finde anvendelse som hidtil. De yderligere krav inden for dette direktivs anvendelsesområde vil imidlertid supplere de eksisterende krav og dermed forbedre det indre markeds funktion på transportområdet og være til fordel for personer med handicap.

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1371/2007 af 23. oktober 2007 om jernbanepassagerers rettigheder og forpligtelser (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 14).

¹⁴ Kommissionens forordning (EU) nr. 1300/2014 af 18. november 2014 om den tekniske specifikation for interoperabilitet gældende for tilgængelighed for handicappede og bevægelseshæmmede personer i EU's jernbanesystem (EUT L 356 af 12.12.2014, s. 110).

¹⁵ Kommissionens forordning (EU) nr. 454/2011 af 5. maj 2011 om den tekniske specifikation for interoperabilitet gældende for delsystemet Trafiktelematik for persontrafikken i det transeuropæiske jernbanesystem (EUT L 123 af 12.5.2011, s. 11).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 1).

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1177/2010 af 24. november 2010 om passagerers rettigheder ved sørejser og rejser på indre vandveje og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 1).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 (EUT L 46 af 17.2.2004, s. 1).

(20o)(ny) Visse aspekter af transporttjenester bør ikke være omfattet af dette direktiv, når de leveres uden for medlemsstaternes område, selv når tjenesteydelsen har været rettet mod EU-markedet. For så vidt angår disse elementer, bør en passagerbefordringsvirksomhed kun være forpligtet til at sikre, at kravene i dette direktiv er opfyldt for så vidt angår den del af tjenesten, der udbydes inden for Unionens område. Hvad angår lufttransport, er EU-luftfartsselskaber dog forpligtede til at sikre, at de gældende krav i dette direktiv også opfyldes med hensyn til flyvninger fra en lufthavn, der er beliggende i et tredjeland, til en lufthavn beliggende på en medlemsstats område. Desuden er alle luftfartsselskaber, også luftfartsselskaber, der ikke har licens i Unionen, forpligtede til at sikre, at de gældende krav i dette direktiv opfyldes i situationer, hvor et fly afgår fra Unionens område og flyver til et tredjelands område.

(20p)(ny) Tilgængelighedskravene i dette direktiv bør gælde for produkter, der bringes i omsætning på EU-markedet efter den dato, hvor medlemsstaterne skal anvende den nationale ret, der gennemfører dette direktiv, herunder for brugte produkter importeret fra et tredjeland og bragt i omsætning på EU-markedet efter den pågældende dato.

(21) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102¹⁹ [...] fastsætter tilgængelighedskravene til et bestemt sæt af offentlige organers websteder [...], **mobilapplikationer og andre relaterede aspekter, navnlig kravene vedrørende de relevante websteders [...] og mobilapplikationers opfyldelse af kravene. Visse aktiviteter, der finder sted via den offentlige sektors [...] websteder [...] og mobilapplikationer såsom personbefordring eller e-handel eller via websteder tilhørende audiovisuelle medietjenester, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, bør dog opfylde de gældende tilgængelighedskrav, der er fastsat i dette direktiv**, for at sikre, at onlinesalg af produkter og tjenesteydelser er tilgængeligt for personer med handicap [...], uanset om der er tale om offentligt eller privat salg.

(21a)(ny) **De fire principper for webtilgængelighed er: opfattelighed, dvs. at oplysninger og brugergrænsefladekomponenter skal præsenteres for brugerne på måder, som de kan opfatte; anvendelighed, dvs. at brugergrænsefladekomponenterne og navigationen skal kunne anvendes; forståelighed, dvs. at oplysningerne og betjeningen af brugergrænsefladen skal være forståelig; og robusthed, dvs. at indhold skal være robust nok til at kunne fortolkes stabilt af en bred vifte af brugeragenter, herunder hjælpemiddelteknologier. Disse principper anvendes også i direktiv (EU) 2016/2102.**

(22) Medlemsstaterne bør træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den frie bevægelighed for varer og tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktiv, og som opfylder de **gældende** tilgængelighedskrav, ikke hindres som følge af spørgsmål vedrørende tilgængelighed.

(23) **udgår**

(24) **udgår**

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 af 26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer (EUT L 327 af 2.12.2016, s. 1).

[betragtning 25 flyttet til efter betragtning 20, og betragtning 26 flyttet til efter betragtning 4]

- (27) **Dette direktiv bør baseres på Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF²⁰, da det vedrører produkter, der allerede er omfattet af andre EU-retsakter, med henblik på at sikre konsekvens i EU-lovgivningen, samtidig med at de særlige karakteristika ved tilgængelighedskravene i dette direktiv anerkendes.**
- (28) Alle erhvervsdrivende, der indgår i forsynings- og distributionskæden, bør sikre, at de kun gør produkter, som er i overensstemmelse med [...] dette direktiv, tilgængelige på markedet. **Det samme bør gælde erhvervsdrivende, der leverer tjenesteydelser.** Det er nødvendigt at fastlægge en klar og forholdsmæssig fordeling af forpligtelserne svarende til hver enkelt erhvervsdrivendes rolle i forsynings- og distributionsprocessen.
- (29) De erhvervsdrivende bør være ansvarlige for at sikre produkters og tjenesteydelsers opfyldelse **i henhold til** deres rolle i forsyningskæden, således at der sikres et højt niveau for beskyttelse af tilgængelighed og fair konkurrencebetingelser på EU-markedet.
- (29a)(ny) De i dette direktiv fastsatte forpligtelser bør finde ens anvendelse på erhvervsdrivende i den offentlige og den private sektor.**
- (30) Fabrikanten er med sin detaljerede viden om design- og fremstillingsprocessen den, der bedst kan stå for den fuldstændige overensstemmelsesvurderingsprocedure. De med overensstemmelsesvurderingen forbundne forpligtelser påhviler fabrikanten.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF af 9. juli 2008 om fælles rammer for markedsføring af produkter (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 82).

- (31) Distributører og importører bør derfor inddrages i de markedsovervågningsopgaver, der udføres af nationale myndigheder, og bør bidrage aktivt ved at give de kompetente myndigheder alle nødvendige oplysninger om det pågældende produkt.
- (32) Importører bør sikre, at produkter fra tredjelande, der kommer ind på EU-markedet, overholder [...] dette direktiv, og navnlig at fabrikanterne har underkastet produkterne hensigtsmæssige overensstemmelsesvurderingsprocedurer.
- (33) Når en importør bringer et produkt i omsætning på markedet, bør vedkommende på produktet anføre sit navn og den adresse, hvorpå den pågældende virksomhed kan kontaktes.
- (34) Distributører bør sikre, at deres håndtering af produktet ikke indvirker negativt på produktets opfyldelse
- (35) En erhvervsdrivende, der enten bringer et produkt i omsætning under sit eget navn eller varemærke eller ændrer et produkt på en sådan måde, at opfyldelsen af de gældende **tilgængelighedskrav** kan blive berørt, bør anses for at være fabrikanten og påtage sig en fabrikants forpligtelser.
- (36) Af hensyn til proportionaliteten bør tilgængelighedskrav kun finde anvendelse i det omfang, de ikke medfører en uforholdsmæssig stor byrde for den pågældende erhvervsdrivende, eller kræver en ændring af de pågældende produkter og tjenester, som vil medføre en grundlæggende ændring i overensstemmelse med de [...] kriterier, **der er fastsat i dette direktiv.**

(37) Dette direktiv bør følge princippet om "tænk småt først" og tage hensyn til de administrative byrder, som påhviler SMV'er. Det bør fastsætte ikke-vidtgående regler med hensyn til overensstemmelsesvurdering og bør indføre beskyttelsesklausuler for de erhvervsdrivende frem for at foreskrive generelle undtagelser og fritagelser for sådanne virksomheder. Følgelig bør der ved fastsættelsen af reglerne for udvælgelse og gennemførelse af de mest hensigtsmæssige overensstemmelsesvurderingsprocedurer tages hensyn til situationen for SMV'erne, og forpligtelsen til at vurdere tilgængelighedskravenes overensstemmelse bør begrænses, således at den ikke udgør en uforholdsmæssig stor byrde for SMV'erne. Desuden bør markedsovervågningsmyndigheder udføre deres arbejde på en forholdsmæssigt afpasset måde, dvs. under hensyn til virksomhedernes størrelse og til, at de pågældende produkter kun i mindre omfang eller slet ikke er seriefremstillede, uden at der skabes unødvendige hindringer for små og mellemstore virksomheder og uden at bringe **beskyttelsen af offentlighedens interesser** i fare.

(37a)(ny) I de særlige tilfælde, hvor tilgængelighedskravene i dette direktiv vil udgøre en uforholdsmæssig stor byrde for de erhvervsdrivende, bør det ikke forlanges, at de opfylder dem. I sådanne behørigt begrundede tilfælde er det ikke med rimelighed muligt for en erhvervsdrivende at opfylde et eller flere af de tilgængelighedskrav, der er opstillet i bilag 1. Den erhvervsdrivende bør dog gøre en tjenesteydelse eller et produkt, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, tilgængelig under opfyldelse af de tilgængelighedskrav, som den erhvervsdrivende ikke mente ville medføre en uforholdsmæssig stor byrde. Undtagelser for så vidt angår opfyldelse af et eller flere tilgængelighedskrav på grund af den uforholdsmæssig store byrde, som de pålægger, bør ikke gå videre, end hvad der er strengt nødvendigt for at begrænse denne byrde med hensyn til netop det pågældende produkt eller den pågældende tjenesteydelse i hvert enkelt tilfælde. Ved foranstaltninger, som pålægger en uforholdsmæssig stor byrde, bør forstås foranstaltninger, som vil pålægge en erhvervsdrivende en yderligere uforholdsmæssig stor organisatorisk eller økonomisk byrde, under hensyn til de sandsynlige resulterende fordele for personer med handicap. Der bør defineres benchmarks på grundlag af disse betragtninger med henblik på at gøre det muligt for både de erhvervsdrivende og markedsovervågningsmyndighederne at sammenligne forskellige situationer og vurdere den mulige tilstedeværelse af en uforholdsmæssig stor byrde på en systematisk måde. Kun rimelige elementer bør tages i betragtning ved en vurdering af, i hvilket omfang tilgængelighedskravene ikke kan opfyldes, fordi de vil pålægge en uforholdsmæssig stor byrde. Manglende prioritering, tid eller viden bør ikke betragtes som rimelige grunde.

- (37b)(ny)** Den overordnede vurderingen af en uforholdsmæssig stor byrde bør foregå under anvendelse af de i bilag IV nævnte benchmarks. Vurderingen af en uforholdsmæssig stor byrde bør dokumenteres af den erhvervsdrivende under hensyn til de relevante benchmarks. Tjenesteydere bør reevaluere vurderingen af en uforholdsmæssig stor byrde hvert femte år. De erhvervsdrivende bør kun efter anmodning fra den kompetente nationale myndighed fremlægge vurderingen med forklaring på, hvorfor deres produkt eller tjenesteydelse ikke er fuldt tilgængelig, og med bevis for den uforholdsmæssig store byrde.
- (37c)(ny)** Hvis det på grundlag af den påkrævede vurdering konkluderes, at det ville udgøre en uforholdsmæssig stor byrde for den erhvervsdrivende at kræve, at alle selvbetjeningsterminaler, der er til rådighed til levering af samme tjenesteydelse, opfylder tilgængelighedskravene i dette direktiv, er det passende også at vurdere, hvor mange maskiner, der skal til for at sikre tilgængeligheden af de tjenesteydelser, der leveres af den pågældende tjenesteyder. Tjenesteyderen bør i sin vurdering bl.a. tage hensyn til den anslåede fordel for personer med handicap.

(37d)(ny) Mikrovirksomheder adskiller sig fra alle andre virksomheder i kraft af deres begrænsede menneskelige ressourcer og den årlige omsætning og/eller årlige balancesum. Byrden i forbindelse med overholdelse af tilgængelighedskravene for mikrovirksomheder vil derfor generelt lægge beslag på en større andel af deres finansielle og menneskelige ressourcer i forhold til andre virksomheder og er mere tilbøjelig til at udgøre en uforholdsmæssig stor andel af omkostningerne. En væsentlig andel af omkostningerne for mikrovirksomheder udspringer af udfyldelse af papirer og registerføring for at dokumentere, at de forskellige krav i EU-lovgivningen, er opfyldt. Selv om alle erhvervsdrivende, der er omfattet af dette direktiv, bør være i stand til at vurdere proportionaliteten i opfyldelse af kravene i dette direktiv, og kun overholde dem, for så vidt som de ikke er uforholdsmæssigt store, ville et krav om en sådan evaluering fra mikrovirksomheder, der leverer tjenester, derfor i sig selv udgøre en uforholdsmæssig stor byrde i forhold til de forventede fordele for personer med handicap. Kravene og forpligtelserne i dette direktiv bør derfor ikke finde anvendelse på mikrovirksomheder, der leverer tjenesteydelser inden for dette direktivs anvendelsesområde.

(37e)(ny) Det samme fritagelse for mikrovirksomheder bør ikke finde anvendelse på produkter, der er omfattet af dette direktiv. For så vidt angår produkter falder forpligtelserne i dette direktiv på flere erhvervsdrivende langs produktions- og distributionskæden. Hvis alle mikrovirksomheder udelukkes uden en samlet vurdering, der tager hensyn til deres rolle i den pågældende kæde, opstår der uoverensstemmelser og forvridninger i det indre marked, hvilket skaber problemer for markedsovervågningsmyndighedernes effektive håndhævelse. Personer med handicap ville få svært ved at vide, om nogen af de erhvervsdrivende, der er involveret i en bestemt produktkæde, er en mikrovirksomhed, og følgelig hvorvidt tilgængelighedskravene finder anvendelse eller ej. Personer med handicap ville på den anden side være i stand til at identificere, hvilke tjenester der leveres af mikrovirksomheder, og kunne vælge de tjenester, der er tilgængelige for dem.

- (38) Alle erhvervsdrivende bør handle ansvarligt og i fuld overensstemmelse med de gældende lovgivningsmæssige krav, når de bringer produkter i omsætning eller gør dem tilgængelige på markedet eller leverer tjenesteydelser på markedet.
- (39) Med henblik på at gøre det lettere at vurdere overensstemmelsen med **de** gældende **tilgængeligheds**krav er det nødvendigt at fastsætte bestemmelser om en formodning om overensstemmelse for produkter og tjenesteydelser, som er i overensstemmelse med frivillige harmoniserede standarder, der er vedtaget i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012²¹, når der skal **udarbejdes** detaljerede tekniske specifikationer. Kommissionen har allerede udstedt en række standardiseringsanmodninger vedrørende tilgængelighed til de europæiske standardiseringsorganisationer, som ville være relevante ved udarbejdelsen af harmoniserede standarder.
- (39a)(ny) Forordning (EU) nr. 1025/2012 fastsætter en procedure for formel indsigelse mod harmoniserede standarder, der anses for ikke at opfylde kravene i dette direktiv.**
- (40) Hvor der ikke findes harmoniserede standarder, og hvis sådanne er nødvendige med markedsharmonisering for øje, bør Kommissionen kunne vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger fælles tekniske specifikationer for de i dette direktiv fastsatte tilgængelighedskrav.

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).

- (41) Med henblik på at sikre effektiv adgang til oplysninger i markedsovervågningsøjemed bør alle de oplysninger, der er nødvendige for en erklæring om overensstemmelse med alle de EU-retsakter, som finder anvendelse, **gøres** tilgængelige i en enkelt EU-overensstemmelseserklæring. For at mindske den administrative byrde for de erhvervsdrivende bør de kunne lade den enkelte EU-overensstemmelseserklæring omfatte **alle** relevante individuelle overensstemmelseserklæringer.
- (42) Hvad angår overensstemmelsesvurdering af produkter, bør dette direktiv følge proceduren for intern produktionskontrol (modul A), der er beskrevet i bilag II til afgørelse nr. 768/2008/EF, da den gør det muligt for de erhvervsdrivende at godtgøre og for de kompetente myndigheder at sikre, at produkter, der **gøres** tilgængelige på markedet, opfylder tilgængelighedskravene, uden at der pålægges en uforholdsmæssig stor byrde.
- (43) Hvad angår tjenesteydelser, bør de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere [...]overensstemmelsen med tilgængelighedskravene, gives i dokumentet med de almindelige betingelser eller et tilsvarende dokument, **jf. dog direktiv EU 2011/83**.
- (44) CE-mærkningen er et udtryk for produktets overensstemmelse med tilgængelighedskravene i dette direktiv og det synlige resultat af en omfattende proces med overensstemmelsesvurdering i bred forstand. Dette direktiv bør følge de generelle principper for anvendelse af CE-mærkningen i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008²² om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter.
- (45) I overensstemmelse med forordning (EF) nr. 765/2008 erklærer fabrikanten ved at anbringe CE-mærkningen på et produkt, at det opfylder alle gældende krav, og at han påtager sig det fulde ansvar herfor.

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

- (46) I overensstemmelse med afgørelse nr. 768/2008/EF er medlemsstaterne ansvarlige for at sikre en omfattende og effektiv markedsovervågning af produkter på deres område og bør tildele deres markedsovervågningsmyndigheder tilstrækkelige beføjelser og ressourcer.
- (47) Medlemsstaterne bør kontrollere, at tjenesteydelserne overholder forpligtelserne i dette direktiv og bør følge op på klager eller indberetninger vedrørende manglende overholdelse med henblik på at sikre, at der er truffet korrigerende foranstaltninger.
- (47a) (ny) **For at fremme en ensartet gennemførelse af direktivets artikel 18 kan Kommissionen i påkommende tilfælde vedtage ikkebindende retningslinjer i samråd med interessenter, hvilket vil støtte koordinering blandt myndighederne med ansvar for tjenesteydelsers opfyldelse af kravene. Kommissionen og medlemsstaterne kan iværksætte initiativer med det sigte at dele ressourcerne og ekspertisen i myndighederne med ansvar for tjenesteydelsers opfyldelse af kravene. Kommissionen bør koordinere disse initiativer.**
- (48) Medlemsstaterne forventes at sikre, at markedsovervågningsmyndighederne kontrollerer, at de erhvervsdrivende opfylder de kriterier, der er omhandlet i **bilag IV**, i overensstemmelse med kapitel V. **Medlemsstaterne kan udpege et særligt organ til at udføre markedsovervågningsmyndighedernes forpligtelser i henhold til dette direktiv. Medlemsstaterne kan udpege et særligt organ til at udføre markedsovervågningsmyndighedernes forpligtelser i henhold til dette direktiv. Medlemsstaterne kan beslutte, at et sådant særligt organs kompetencer bør være begrænset til dette direktivs anvendelsesområde eller visse dele deraf, og at det med forbehold af medlemsstaternes forpligtelser i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 kun bør udføre de opgaver i forordning (EF) nr. 765/2008, der er nødvendige for at sikre en effektiv markedsovervågning i henhold til den pågældende forordning og dette direktiv.**
- (49) **udgår**

- (50) Der bør fastsættes en beskyttelsesprocedure, som finder anvendelse i tilfælde af uenighed mellem medlemsstaterne om en foranstaltning truffet af en medlemsstat, hvorved de berørte parter orienteres om påtænkte foranstaltninger vedrørende produkter, der ikke opfylder dette direktivs tilgængelighedskrav. Herved vil markedsovervågningsmyndighederne i samarbejde med de relevante erhvervsdrivende få mulighed for i en tidligere fase at gribe ind over for sådanne produkter.
- (51) I tilfælde, hvor medlemsstaterne og Kommissionen er enige om berettigelsen af en foranstaltning truffet af en medlemsstat, bør Kommissionen ikke inddrages yderligere, medmindre manglende opfyldelse af kravene kan tillægges mangler ved en harmoniseret standard.
- (9) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der navnlig er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Direktivet sigter navnlig mod at sikre fuld overholdelse af retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres uafhængighed, deres sociale og erhvervmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet samt fremme anvendelsen af artikel 26 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (52) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af [...] dette direktiv bør Kommissionen tildeles gennemførelsesbeføjelser **for så vidt angår fastlæggelse af fælles tekniske specifikationer**. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011²³.

²³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (53) I overensstemmelse med medlemsstaternes og Kommissionens fælles politiske erklæring om forklarende dokumenter af 28. september 2011 har medlemsstaterne forpligtet sig til i berettigede tilfælde at **sikre, at** meddelelsen af deres gennemførelsesbestemmelser **ledsages** af et eller flere dokumenter, som forklarer forholdet mellem komponenterne i et direktiv og de tilsvarende dele af de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.
- (53c)(ny) **For at give tjenesteyderne tilstrækkelig tid til at tilpasse sig kravene i dette direktiv er det nødvendigt at indføre en overgangsperiode på [5] år efter den dato hvor medlemsstaterne skal anvende den nationale ret, der gennemfører dette direktiv, hvor produkter, der anvendes til levering af en tjenesteydelse, som blev bragt i omsætning i Unionen før denne dato, ikke behøver at opfylde tilgængelighedskravene i dette direktiv, medmindre tjenesteyderne udskifter dem i løbet af overgangsperioden. Som følge af selvbetjeningsterminalers pris og lange livscyklus er det hensigtsmæssigt at fastsætte, at sådanne terminaler, når de anvendes til levering af tjenesteydelser, kan anvendes indtil slutningen af deres økonomiske levetid, så længe de ikke udskiftes i den periode, dog ikke længere end 20 år.**

(54) Målet med dette direktiv, nemlig at fjerne barriererne for den frie bevægelighed for visse tilgængelige produkter og tjenesteydelser **med henblik på** at bidrage til et velfungerende indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, da det kræver harmonisering af forskellige regler, der på nuværende tidspunkt findes i deres respektive retssystemer, men kan derimod gennem [...] fastlæggelse af fælles tilgængelighedskrav og regler for det indre markeds funktion bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I
ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel -1 (ny)

Genstand

Formålet med dette direktiv er at bidrage til et velfungerende indre marked gennem indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for så vidt angår tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser ved at fjerne og forhindre barrierer, der skyldes divergerende tilgængelighedskrav, for den frie bevægelighed for de produkter og tjenesteydelser, som er omfattet af dette direktiv i overensstemmelse med artikel 1.

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. **Dette direktiv finder anvendelse på følgende produkter, som bringes i omsætning i Unionen efter datoen omhandlet i artikel 27, stk. 2:**
 - a) **forbrugerorienterede computerhardware systemer og -operativsystemer til generelle formål**
 - c) **forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der forventes primært anvendt til elektroniske kommunikationstjenester**
 - d) **forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der anvendes til at få adgang til audiovisuelle medietjenester**
 - e) **e-læsere og**

- b) følgende selvbetjeningsterminaler, som er beregnet til levering af de tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktiv i overensstemmelse med artikel 1, stk. 2:
- i) pengeautomater
 - ia) **betalingsautomater**
 - ii) billetautomater
 - iii) selvbetjeningsautomater til check-in, der anvendes til registrering af passagerer i forbindelse med personbefordring
 - iv) **interaktive selvbetjeningsterminaler, der leverer oplysninger, bortset fra maskiner, der er installeret som en integreret del af køretøjer, luftfartøjer, skibe eller rullende materiel.**

2. Dette direktiv finder anvendelse på følgende tjenesteydelser, der leveres til forbrugerne efter datoen i artikel 27, stk. 2, med forbehold af artikel 27a:

- a) **elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra tjenester, der anvendes til kommunikation mellem maskiner**
- b) **tjenester, der giver adgang til** audiovisuelle medietjenester [...]
- e) **e-bøger og dedikeret software**
- f) e-handel
- d) **forbrugerorienterede banktjenester**

- c) **følgende elementer af personbefordring med fly, bus, tog og skib:**
- i) **websteder**
 - ia) **tjenester til mobile enheder, herunder applikationer**
 - iaa) **elektroniske billetter og elektroniske billettjenester**
 - ii) **levering af information om transporttjenester, herunder rejseinformation i realtid. Dette skal for så vidt angår informationsskærme begrænses til interaktive skærme på Unionens område og**
 - iii) **interaktive selvbetjeningsterminaler på Unionens område, undtagen dem, som er installeret som integrerede dele af²⁴ køretøjer, luftfarttøjer, skibe og rullende materiel, der anvendes til levering af enhver del af denne passagertransport.**

[...]

2b. (ny) Dette direktiv berører ikke direktiv 2002/21/EF²⁵.

6. (ny) For så vidt angår websteder finder dette direktiv ikke anvendelse på følgende indhold:

- i) **forhåndsindspillede tidsafhængige medier, der offentliggøres inden den [dato for direktivets ikrafttræden]**
- ii) **onlinekort og korttjenester**
- iii) **tredjepartsindhold, der hverken er finansieret eller udviklet af den pågældende tjenesteyder, og som ikke er underlagt dennes kontrol.**

3. **udgør**

²⁴ Teksten ændres for at sikre overensstemmelse.

²⁵ Erstatte af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, når den er vedtaget.

4. (ny) Dette direktiv berører ikke EU-lovgivning og national lovgivning om ophavsret og beslægtede rettigheder, herunder direktiv 2001/29/EF, [Marrakeshdirektivet (2016/0278 (COD)) og Marrakeshforordningen (2016/0279 (COD))]²⁶, udlejnings- og udlånsdirektivet 2006/115/EF, softwaredirektivet 2009/24/EF.
5. (ny) Dette direktiv berører ikke følgende EU-lovgivning, herunder bestemmelserne vedrørende tilgængelighed:
- forordning (EF) nr. 1371/2007²⁷
 - forordning (EU) nr. 1300/2014²⁸
 - forordning (EU) nr. 454/2011²⁹
 - forordning (EU) nr. 181/2011³⁰
 - forordning (EU) nr. 1177/2010³¹
 - forordning (EU) nr. 1107/2006³² og
 - forordning (EU) nr. 261/2004³³.

²⁶ Det er hensigten at inkludere Marrakeshretsakterne, hvis de vedtages inden EAA I modsat fald kan det bemærkes, at listen ikke er udtømmende, hvilket fremgår af ordet "herunder".

²⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32007R1371>

²⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014R1300>

²⁹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2011.123.01.0011.01.ENG

³⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32011R0181>

³¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32010R1177>

³² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32006R1107>

³³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 (EUT L 46 af 17.2.2004, s. 1).

Artikel 2
*Definitioner*³⁴

I dette direktiv forstås ved:

- 1) **udgår**³⁵
- 2) **udgår**
- 2a) **"gældende tilgængelighedskrav": de i artikel 3 omhandlede tilgængelighedskrav, i det omfang de finder anvendelse på den pågældende erhvervsdrivende i overensstemmelse med [...] artikel 12, stk. 1 og 2**
- 3) **udgår**
- 4) "personer med handicap": **personer** med en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hæmme dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre
- 5) "produkt": et stof, præparat eller en vare, der produceres ved en fremstillingsproces, bortset fra fødevarer, foder, levende planter og dyr, produkter af menneskelig oprindelse og produkter af planter og dyr, som er direkte forbundet med fremtidig reproduktion af dem
- 8) "gøre tilgængelig på markedet": levering af et produkt med henblik på distribution, forbrug eller anvendelse på EU-markedet som led i erhvervsvirksomhed mod eller uden vederlag
- 9) "bringe i omsætning": første tilgængeliggørelse af et produkt på EU-markedet

³⁴ I følgende rækkefølge: generelle definitioner, produkter generelt, tjenesteydelser generelt, generelle definitioner vedrørende produkter og tjenesteydelser, individuelle produkter/tjenesteydelser, jf. artikel 1.

³⁵ Udtrykket "*tilgængelige produkter og tjenesteydelser*" anvendes ikke i den dispositive del af teksten.

- 20) "tilbagetrækning": enhver foranstaltning, der har til formål at forhindre, at et produkt i forsyningskæden gøres tilgængeligt på markedet
- 10) "fabrikant": enhver fysisk eller juridisk person, som fremstiller et produkt eller får et produkt designet eller fremstillet og markedsfører dette produkt under sit navn eller varemærke
- 11) "bemyndiget repræsentant": enhver i Unionen etableret fysisk eller juridisk person, som har modtaget en skriftlig fuldmagt fra en fabrikant til at handle på dennes vegne i forbindelse med varetagelsen af specifikke opgaver
- 12) "importør": enhver fysisk eller juridisk person, der er etableret i Unionen, og som bringer et produkt med oprindelse i et tredjeland i omsætning på EU-markedet
- 13) "distributør": enhver fysisk eller juridisk person i forsyningskæden ud over fabrikanten eller importøren, der gør et produkt tilgængeligt på markedet
- 5a)(ny) "tjenesteydelse": en tjenesteydelse som defineret i artikel 4, nr. 1), i direktiv 2006/123/EF³⁶**
- 5b)(ny) "tjenesteyder": en fysisk eller juridisk person, som udbyder eller udfører en tjenesteydelse rettet mod EU-markedet. I forbindelse med e-bøger kan tjenesteyderkonceptet omfatte forlæggere og andre erhvervsdrivende, der er involveret i distributionen heraf**
- 14) "erhvervsdrivende": fabrikanten, den bemyndigede repræsentant, importøren, distributøren **eller** tjenesteyderen

³⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36).

- 15) "forbruger": enhver fysisk person, der ikke køber det pågældende produkt eller modtager den pågældende tjenesteydelse som led i sit erhverv
- 15a)(ny) "små og mellemstore virksomheder" (SMV): kategorien af virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR og/eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR, bortset fra mikrovirksomheder**
- 16) "mikrovirksomhed": en virksomhed, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning og/eller en samlet årlig balancesum på ikke over 2 mio. EUR
- 17) "harmoniseret standard": harmoniseret standard som defineret i artikel 2, nr. 1, litra c, i forordning (EU) nr. 1025/2012
- 18) "fælles tekniske specifikationer": en teknisk specifikation som defineret i artikel 2, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1025/2012, der giver mulighed for at opfylde de tilgængelighedskrav, der finder anvendelse på et produkt eller en tjenesteydelse
- 19) **udgår**
- 23b)(ny) "Forbrugerorienteret computerhardwaresystem til generelle formål": kombination af hardware, der udgør en hel computer, der er kendetegnet ved sin multifunktionelle karakter, sin evne til med den rette software at udføre de mest almindelige computeropgaver, som forbrugerne efterspørger, og er beregnet til at skulle betjenes af forbrugerne. Dette omfatter pc'er, navnlig stationære computere, bærbare computere, smartphones og tablets**

- 23)(ny) **"operativsystem"**: software, der bl.a. håndterer grænsefladen til periferiudstyr, planlægger opgaver, tildeler lagerplads og viser brugeren en standardgrænseflade, når alle programmer er lukket, herunder en grafisk brugergrænseflade, hvad enten denne software er en integrerende del af en forbrugerorienteret computerhardware til generelle formål eller fritstående software, der skal køre på forbrugerorienteret computerhardware til generelle formål; ved operativsystem forstås imidlertid ikke operativsystemets indlæsningsenhed, basic input-output system eller anden firmware, der er nødvendig vedboottid eller ved installation af operativsystemet
- 23a)(ny) **"forbrugerterminaludstyr"**: et produkt, som en forbruger skal forbinde til et nettermineringspunkt, og som kan anvendes til at få adgang til eller levere de tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktiv
- 24)(ny) **"interaktiv databehandlingskapacitet"**: en funktionalitet, der støtter samspillet mellem bruger og enhed, og som muliggør behandling og transmission af data, tale og/eller video
- 7) **"elektroniske kommunikationstjenester"**: tjenester som defineret i artikel 2, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF³⁷
- 7a-1)(ny) **"alarmkommunikation"**: kommunikation, der etableres via interpersonelle kommunikationstjenester mellem en slutbruger og alarmcentralen med det formål at anmode om og modtage nødhjælp fra beredskabstjenester³⁸
- 7a-2)(ny) **"alarmcentral"**: en fysisk lokalitet, hvor alarmkommunikation modtages under ansvar af en offentlig myndighed eller en privat organisation, der er godkendt som sådan af medlemsstaten³⁹

³⁷ Erstattes af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, efter at den er blevet vedtaget.

³⁸ Formandskabet foreslår, at dette erstattes af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, hvis den pågældende retsakt vedtages inden EAA.

³⁹ Formandskabet foreslår, at dette erstattes af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, hvis den pågældende retsakt vedtages inden EAA.

- 7a-3)(ny) "beredskabstjeneste": en tjeneste, der er godkendt som en sådan af medlemsstaten, og som i overensstemmelse med national lovgivning yder omgående og hurtig bistand i situationer, hvor der i særlig grad er direkte risiko for liv eller lemmer, for individuel eller kollektiv sundhed eller sikkerhed, for privat eller offentlig ejendom eller for miljøet⁴⁰
- 7a-4)(ny) "tekst i realtid": en slags tekstkonversation i punkt-til- punkt-situationer eller i multipunktkonference, hvor den tekst, der indtastes, sendes på en sådan måde, at brugeren opfatter kommunikationen som værende kontinuerlig på et tegn-for-tegn-grundlag
- 6) "audiovisuelle medietjenester": tjenester **som defineret i artikel 1, stk. 1, litra a)**, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU⁴¹
- 6a)(ny) ["tjenester, der giver adgang til audiovisuelle medietjenester": tjenester, der sendes via elektroniske kommunikationsnet, og som anvendes til at identificere, modtage oplysninger om, vælge og konsultere audiovisuelle medietjenester og enhver dertil knyttet foranstaltning for at gøre dem tilgængelige som omhandlet i artikel 7 i direktiv 2010/13/EU. Disse tjenester, der giver adgang til audiovisuelle medietjenester, kan omfatte websteder, onlineapplikationer, set-top-boksbaserede applikationer, applikationer, som kan downloades, tjenester til mobile enheder, herunder mobilapplikationer og tilhørende medieafspillere samt forbundne TV-tjenester. De skal også omfatter elektroniske programoversigter (EPG). Disse tjenester indgår i audiovisuelle medietjenester, der ikke er reguleret med henblik på tilgængelighed i direktiv 201X/XXX om revision af direktiv 2010/13/EF. De omfatter ikke audiovisuelle medietjenester, der er reguleret med henblik på tilgængelighed i henhold til direktiv 2010/13/EU]⁴²

⁴⁰ Formandskabet foreslår, at dette erstattes af en henvisning til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, hvis den pågældende retsakt vedtages inden EAA.

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1).

⁴² Henvisninger skal kontrolleres til sin tid.

- 6b)(ny)** "forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der anvendes til at få adgang til audiovisuelle medietjenester": udstyr, hvis hovedformål er at give adgang til tjenester som defineret i artikel 1, stk. 1, litra a), i direktiv 2010/13/EU, fjernsynsudsendinger som defineret i det pågældende direktivs artikel 1, stk. 1, litra e), on-demand audiovisuelle medietjenester som defineret i det pågældende direktivs i artikel 1, stk. 1, litra g), og audiovisuel kommerciel kommunikation som defineret i det pågældende direktivs artikel 1, stk. 1, litra h)
- 25)(ny)** "e-bog og dedikeret software": en tjeneste, der består af levering af digitale filer, der indeholder en elektronisk udgave af en bog, som brugeren kan få adgang til, navigere i, læse og bruge, og den dedikerede software, herunder mobilapplikationer, der anvendes til at få adgang til, navigere i, læse og bruge de pågældende digitale filer. Begrebet omfatter ikke software, der er omfattet af definitionen i nr. 25a)(ny)
- 25a)(ny)** "e-læser": dedikeret udstyr, der både omfatter hardware og software, og som anvendes til at få adgang til, navigere i, læse og bruge e-bogsfiler
- 21)** "e-handelstjeneste": en tjeneste, der teleformidles ad elektronisk vej via websteder og mobilapplikationer og efter individuel anmodning fra en forbruger med henblik på at indgå en forbrugeraftale
- 20a)(ny)** "forbrugerorienterede banktjenester": ydelse af følgende bank- og finanstjenester, herunder når de ydes via websteder og mobilapplikationer, til forbrugerne: kreditaftaler som omfattet af forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) eller realkreditdirektivet (direktiv 2014/17/EU), tjenesteydelser som defineret i afsnit A, nr. 1-5, og afsnit B, nr. 1, 2, 4 og 5, i bilag I til direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II – 2014/65/EU), betalingstjenester som defineret i artikel 4, nr. 3, i direktivet om betalingstjenester (2015/2366/EU), og tjenester, der er knyttet til betalingskontoen som defineret i betalingskontodirektivet (2014/92/EU) og elektroniske penge som defineret i direktiv 2009/110/EF

- 20b)(ny) "betalingsautomat": et apparat, hvis hovedformål er at give mulighed for at foretage betalinger ved at anvende betalingsinstrumenter som defineret i artikel 4, stk. 14, i direktivet om betalingstjenester 2015/2366/EU på et fysisk salgssted, men ikke i et virtuelt miljø
- 7a)(ny) "personbefordring med fly": kommerciel passagerflyvning som defineret i artikel 2, litra l), i forordning (EF) nr. 1107/2006 ved afrejse fra, transit gennem eller ankomst til en lufthavn, når lufthavnen er beliggende på en medlemsstats område. Begrebet omfatter flyvninger fra en lufthavn beliggende i et tredjeland til en lufthavn beliggende på en medlemsstats område, når disse flyvninger opereres af tredjelandsluftfartsselskaber
- 7b)(ny) "personbefordring med bus": tjenester, der er omfattet af artikel 2, stk. 1 og 2, i forordning (EU) nr. 181/2011
- 7c)(ny) "personbefordring med tog": alle jernbanetjenester som defineret i artikel 2, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1371/2007 bortset fra tjenester defineret i nævnte forordnings artikel 2, stk. 2. Begrebet omfatter ikke "transport i byer og forstæder" som defineret i artikel 3, nr. 6, i direktiv 2012/34 eller "regional transport" som defineret i samme direktivs artikel 3, nr. 7
- 7d)(ny) "personbefordring med skib": passagerbefordring, der er omfattet af artikel 2, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1177/2010. Begrebet omfatter ikke passagerbefordring, der er omfattet af artikel 2, stk. 2, i nævnte forordning
- 27)(ny) "elektroniske billetter": et system, der elektronisk lagrer rejsehjemmel i form af en eller flere billetter, abonnementer eller kredit på et fysisk transportkort eller anden anordning i stedet for at udskrive dem på en papirbillet

- 28)(ny) "elektronisk billettjenester": et system, hvor billetter købes blandt andet online ved hjælp af en anordning med interaktiv databehandlingskapacitet og leveres til køberen i elektronisk form, således at de kan udskrives på papir eller fremvises under rejsen på en mobil enhed med interaktiv databehandlingskapacitet.

KAPITEL II

TILGÆNGELIGHEDSKRAV OG FRI BEVÆGELIGHED

Artikel 3

Tilgængelighedskrav

1. Medlemsstaterne sikrer, at **de erhvervsdrivende kun bringer** de i artikel 1, stk. 1, omhandlede produkter **i omsætning og kun yder** de i artikel [...] **1, stk. 2, omhandlede** tjenesteydelser [...], **som opfylder** tilgængelighedskravene i bilag I i overensstemmelse med **stk. 2, 3 og 4, jf. dog artikel 12.**
2. **Alle produkter i artikel 1, stk. 1, skal opfylde de gældende krav, der er fastsat i bilag I, afdeling I.**

Alle produkter, der er omhandlet i artikel 1, stk. 1, med undtagelse af de selvbetjeningsterminaler, der henvises til i litra b), skal opfylde de krav, der er fastsat i bilag I, afdeling II.
3. **Med forbehold af andet afsnit skal alle tjenesteydelser i artikel 1, stk. 2, opfylde de krav, der er fastsat i bilag I, afdeling III og IV.**

De elementer af personbefordring med fly, bus, tog og skib, der henvises til i artikel 1, stk. 2, litra c), skal kun opfylde de krav, der er fastsat i bilag I, afdeling III.

[...]

4. **Mikrovirksomheder, der tilbyder tjenesteydelser i henhold til artikel 1, stk. 2, er undtaget fra at opfylde de krav, der er omhandlet i stk. 3, og enhver forpligtelse vedrørende opfyldelse af de pågældende krav.**
- 5.-10. **udgår**
11. (ny) **Medlemsstaterne kan underrette de erhvervsdrivende om de vejledende eksempler på, hvordan de overholder tilgængelighedskravene i bilag I, eller om det forventede resultat af at anvende dem, som findes i bilag Ia.**

Artikel 3a (ny)

Gældende EU-ret på personbefordringsområdet

1. **Overholdelse af gældende EU-ret på transportområdet, hvad angår levering af tilgængelige oplysninger og levering af oplysninger om tilgængelighed, anses for at opfylde de tilsvarende krav i dette direktiv. Den pågældende gældende EU-ret omfatter forordning (EU) nr. 1371/2007, forordning (EU) nr. 1300/2014, forordning (EU) nr. 181/2011, forordning (EU) nr. 1177/2010, forordning (EF) nr. 261/2004 og forordning (EF) nr. 1107/2006. I det omfang direktivet inden for sit anvendelsesområde indeholder yderligere krav, gælder de i fuldt omfang.**

2. Hvis en jernbanevirksomhed opfylder tilgængelighedskravene vedrørende sit officielle websted som fastsat i forordning (EU) nr. 454/2011, anses den for at opfylde de tilsvarende bestemmelser i dette direktiv. Andre websteder for udbydere af jernbanetjenester, som anvendes af forbrugere, skal være i overensstemmelse med dette direktiv.
3. Kravene i dette direktiv gælder også i de tilfælde, hvor en EU-lov eksplicit henviser til dette direktiv.

Artikel 4

Fri bevægelighed

Medlemsstaterne må på deres område ikke forhindre tilgængeliggørelsen på markedet af produkter eller leveringen af tjenester på deres område, som opfylder kravene i dette direktiv, af grunde, der vedrører tilgængelighedskrav. [...]

KAPITEL III⁴³

FORPLIGTELSE FOR ERHVERVSDRIVENDE, DER HANDLER MED PRODUKTER

Artikel 5

Fabrikantens forpligtelser

1. Fabrikanten sikrer, når han bringer sine produkter i omsætning, at de er designet og fremstillet i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav **i dette direktiv**.
2. Fabrikanten udarbejder den tekniske dokumentation i overensstemmelse med bilag II og gennemfører eller får gennemført den i det nævnte bilag omhandlede overensstemmelsesvurderingsprocedure.

⁴³ Kapitlet er delt i tre for at tydeliggøre, hvilke artikler der omhandler produkter (5-10), tjenesteydelser (11) og såvel produkter som tjenesteydelser (12).

Når produktets opfyldelse af de relevante tilgængelighedskrav er blevet dokumenteret ved en sådan procedure, udarbejder fabrikanten en EU-overensstemmelseserklæring og anbringer CE-mærkningen.

- 2a. (ny) Fabrikanten opbevarer den tekniske dokumentation og EF-overensstemmelseserklæringen i fem år efter, at det pågældende produkt er blevet bragt i omsætning.**
3. Fabrikanten sikrer, at der findes procedurer til sikring af produktionsseriers fortsatte overensstemmelse. Der skal i fornødent omfang tages hensyn til ændringer i produktets design eller kendetegn og til ændringer i de harmoniserede standarder eller tekniske specifikationer, som der er henvist til for at dokumentere produktets overensstemmelse med de gældende krav.
4. [...]
5. Fabrikanten sikrer, at hans produkter er forsynet med et type-, parti- eller serienummer eller en anden form for angivelse, ved hjælp af hvilken de kan identificeres, eller hvis dette på grund af produktets størrelse eller art ikke er muligt, at de krævede oplysninger fremgår af emballagen eller af et dokument, der ledsager produktet.
6. Fabrikantens navn, registrerede firmanavn eller registrerede varemærke og kontaktadresse skal fremgå af produktet eller, hvis dette ikke er muligt, af emballagen eller af et dokument, der ledsager produktet. Adressen skal være adressen på ét enkelt sted, hvor fabrikanten kan kontaktes. **Kontaktoplysningerne skal angives på et for slutbrugerne og markedsovervågningsmyndighederne let forståeligt sprog.**
7. Fabrikanten sikrer, at produktet ledsages af en brugsanvisning og sikkerhedsinformation på et for forbrugere og **andre** slutbrugere letforståeligt sprog fastsat af den pågældende medlemsstat. **En sådan brugsanvisning og sådanne oplysninger samt en eventuel mærkning skal være klar og forståelig.**

8. Hvis en fabrikant finder eller har grund til at tro, at et produkt, denne har bragt i omsætning, ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, træffer fabrikanten straks de nødvendige korrigerende foranstaltninger for at bringe det pågældende produkt i overensstemmelse med lovgivningen eller **om nødvendigt** trække det tilbage fra markedet [...]. Endvidere skal fabrikanten, hvis produktet [...] **ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav**, straks orientere de kompetente nationale myndigheder i de medlemsstater, hvor han har gjort produktet tilgængeligt, herom og give nærmere oplysninger om særlig den manglende overensstemmelse med lovgivningen og de trufne foranstaltninger.
9. Fabrikanten giver på grundlag af en kompetent national myndigheds begrundede anmodning myndigheden al den information og dokumentation, der er nødvendig for at konstatere produktets overensstemmelse med lovgivningen, på et sprog, der er let forståeligt for denne myndighed. Han samarbejder, hvis denne myndighed anmoder herom, med den om enhver **nødvendig** foranstaltning, der træffes for at afhjælpe **den manglende opfyldelse af de gældende tilgængelighedskrav for** produkter, som han har bragt i omsætning, [...] **navnlig ved at bringe produkterne i** overensstemmelse med de **gældende tilgængelighedskrav** [...].

Artikel 6

Bemyndigede repræsentanter

1. Fabrikanten kan ved skriftlig fuldmagt udpege en bemyndiget repræsentant. Forpligtelserne i henhold til artikel 5, stk. 1, og udarbejdelsen af teknisk dokumentation kan ikke være en del af den bemyndigede repræsentants fuldmagt.
2. En bemyndiget repræsentant udfører de opgaver, der er fastsat i den fuldmagt, han har modtaget fra fabrikanten. Fuldmagten skal som minimum sætte den bemyndigede repræsentant i stand til:
- aa) (ny) at sørge for, at EF-overensstemmelseserklæringen og den tekniske dokumentation står til rådighed for de nationale tilsynsmyndigheder i fem år.**

- a) på grundlag af den kompetente nationale myndigheds begrundede anmodning, at give den al den information og dokumentation, der er nødvendig for at konstatere produktets overensstemmelse med lovgivningen
- b) at samarbejde med de nationale kompetente myndigheder, hvis disse anmoder herom, om enhver nødvendig foranstaltning, der træffes for at afhjælpe den **manglende opfyldelse af de gældende [...] tilgængelighedskrav [...]** for de produkter, der er omfattet af hans fuldmagt.

Artikel 7

Importørens forpligtelser

1. Importøren må kun bringe produkter, der opfylder kravene, i omsætning.
2. Importøren sikrer, før han bringer et produkt i omsætning, at fabrikanten har gennemført den i bilag II omhandlede overensstemmelsesvurderingsprocedure. Importøren sikrer, at fabrikanten har udarbejdet den i nævnte bilag krævede tekniske dokumentation, at produktet er forsynet med CE-mærkning og er ledsaget af den krævede dokumentation, og at fabrikanten har opfyldt kravene i artikel 5, stk. 5 og 6.
3. Hvis en importør finder eller har grund til at tro, at et produkt ikke er i overensstemmelse med de **gældende tilgængelighedskrav [...]**, må vedkommende ikke bringe produktet i omsætning, før det er blevet bragt i overensstemmelse med gældende krav. Derudover skal importøren, når produktet **ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav**, underrette fabrikanten samt markedsovervågningsmyndighederne herom.

4. Importørens navn, registrerede firmanavn eller registrerede varemærke og kontaktadresse skal fremgå af produktet, eller hvis dette ikke er muligt, af emballagen eller af et dokument, der ledsager produktet. **Kontaktoplysningerne skal angives på et for slutbrugerne og markedsovervågningsmyndighederne let forståeligt sprog.**
5. Importøren sikrer, at produktet ledsages af en brugsanvisning og **sikkerhedsinformation** på et for forbrugere og andre slutbrugere letforståeligt sprog fastsat af den pågældende medlemsstat.
6. Importøren sikrer, at opbevarings- og transportbetingelserne for produkter, som denne har ansvaret for, ikke bringer deres overensstemmelse med **de gældende tilgængelighedskrav i overensstemmelse med dette direktiv.**
7. [...]
- 7a. (ny) Importøren opbevarer i fem år en kopi af EU-overensstemmelseserklæringen, så den står til rådighed for markedstilsynsmyndighederne, og sikrer, at den tekniske dokumentation kan stilles til rådighed for disse myndigheder, hvis de anmoder herom.**
8. Hvis en importør finder eller har grund til at tro, at et produkt, han har bragt i omsætning, ikke er i overensstemmelse med **dette direktiv [...]**, skal han straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at bringe produktet i overensstemmelse med lovgivningen **eller [...]** trække det tilbage fra markedet [...]. Endvidere skal importøren, hvis produktet [...] **ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav**, straks orientere de kompetente nationale myndigheder i de medlemsstater, hvor han har gjort produktet tilgængeligt, herom og give nærmere oplysninger om særlig den **manglende overensstemmelse** med lovgivningen og de foranstaltninger, han har truffet.

9. Importøren giver efter en kompetent national myndigheds begrundede anmodning herom myndigheden al den information og dokumentation, der er nødvendig for at konstatere et produkts overensstemmelse med lovgivningen, på et for denne myndighed let forståeligt sprog. Han samarbejder, hvis denne myndighed anmoder herom, med den om enhver **nødvendig** foranstaltning, der træffes for at afhjælpe **den manglende opfyldelse af de gældende tilgængelighedskrav** for produkter, som han har bragt i omsætning.

Artikel 8

Distributørens forpligtelser

1. Distributøren handler, når han gør et produkt tilgængeligt på markedet, med fornøden omhu over for kravene i dette direktiv.
2. Distributøren kontrollerer, før han gør et produkt tilgængeligt på markedet, at det er forsynet med CE-mærkningen og er ledsaget af den krævede dokumentation og af en brugsanvisning og information på et sprog, der er let forståeligt for forbrugere og andre slutbrugere i den medlemsstat, hvor produktet gøres tilgængeligt på markedet, og at fabrikanten og importøren har opfyldt kravene i artikel 5, stk. 5 og 6, og artikel 7, stk. 4.
3. Hvis en distributør finder eller har grund til at tro, at et produkt ikke er i overensstemmelse med [...] **dette direktiv**, må vedkommende ikke gøre produktet tilgængeligt på markedet, før det er blevet bragt i overensstemmelse med gældende krav. Derudover skal **distributøren**, når produktet [...] **ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav [...]**, underrette fabrikanten samt markedsovervågningsmyndighederne herom.
4. Distributøren sikrer, at opbevarings- og transportbetingelserne for produkter, som denne har ansvaret for, ikke bringer deres overensstemmelse med **de gældende tilgængelighedskrav [...]** i fare.

5. Hvis distributøren finder eller har grund til at tro, at et produkt, han har gjort tilgængeligt på markedet, ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, sikrer han, at der træffes de nødvendige afhjælpende foranstaltninger for at bringe det pågældende produkt i overensstemmelse med lovgivningen eller **om nødvendigt** trække det tilbage fra markedet [...]. Derudover skal distributøren, hvis produktet **ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav**, straks orientere de kompetente nationale myndigheder i de medlemsstater, hvor han har gjort produktet tilgængeligt, herom og give nærmere oplysninger om særlig den manglende overensstemmelse med lovgivningen og de trufne afhjælpende foranstaltninger.
6. Distributøren giver på grundlag af en kompetent national myndigheds begrundede anmodning den al den information og dokumentation, der er nødvendig for at konstatere produktets overensstemmelse med lovgivningen. Han samarbejder, hvis denne myndighed anmoder herom, med den om enhver **nødvendig** foranstaltning, der træffes for at afhjælpe **den manglende opfyldelse af de gældende tilgængelighedskrav** for produkter, som han har gjort tilgængelige på markedet.

Artikel 9

Tilfælde, hvor fabrikantens forpligtelser finder anvendelse på importøren og distributøren

En importør eller distributør anses for at være fabrikant i dette direktivs forstand og er underlagt de samme forpligtelser som fabrikanten, jf. artikel 5, hvis importøren eller distributøren bringer et produkt i omsætning under sit eget navn eller varemærke eller ændrer et produkt, der allerede er bragt i omsætning, på en sådan måde, at det kan berøre opfyldelsen af kravene i dette direktiv.

Artikel 10

Identifikation af erhvervsdrivende, der handler med produkter

1. Efter anmodning skal erhvervsdrivende **som omhandlet i artikel 5-8** over for markedsovervågningsmyndighederne identificere:

- a) enhver erhvervsdrivende, som har leveret dem et produkt
 - b) enhver erhvervsdrivende, som de har leveret et produkt til.
2. Erhvervsdrivende **som omhandlet i artikel 5-8** skal kunne forelægge de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, i en periode på **fem** år, efter at produktet er blevet leveret til dem, og i en periode på **fem** år, efter at de har leveret produktet.

KAPITEL IIIA

FORPLIGTELSE FOR ERHVERVSDRIVENDE, DER LEVERER TJENESTEYDELSER

Artikel 11

Tjenesteyderens forpligtelser

1. Tjenesteyderen sikrer, at han udformer og leverer tjenesteydelser i overensstemmelse med artikel 3.
2. Tjenesteyderen udarbejder de nødvendige oplysninger i overensstemmelse med bilag III, idet det forklares, hvordan tjenesteydelserne opfylder de **gældende** tilgængelighedskrav [...]. Oplysningerne offentliggøres skriftligt og mundtligt, herunder på en måde, som er tilgængelig for [...] personer med handicap. Tjenesteyderen skal opbevare oplysningerne, så længe tjenesteydelsen udbydes.

3. Tjenesteyderen sikrer, at der findes procedurer, [...] **således** at [...] leveringen af tjenesteydelser forbliver i overensstemmelse med de **gældende** tilgængelighedskrav [...], **jf. dog artikel 27a (ny)**. Tjenesteyderen tager behørigt hensyn til ændringer af kendetegnene ved leveringen af tjenesteydelsen [...], ændringer af **gældende** tilgængelighedskrav [...] **og ændringer i de harmoniserede standarder eller tekniske specifikationer, som der henvises til for at dokumentere tjenesteydelsens overensstemmelse med tilgængelighedskravene**. I tilfælde af manglende overensstemmelse med kravene skal tjenesteydere træffe de nødvendige afhjælpende foranstaltninger for at bringe tjenesteydelsen i overensstemmelse med de **gældende** tilgængelighedskrav [...].
4. Tjenesteyderen giver på grundlag af en kompetent myndigheds begrundede anmodning den alle oplysninger, som er nødvendige til påvisning af tjenesteydelsens overensstemmelse med de **gældende** tilgængelighedskrav [...]. Han samarbejder med disse myndigheder, hvis de anmoder herom, om foranstaltninger, der træffes for at bringe tjenesteydelsen i overensstemmelse med disse krav. **Endvidere orienterer tjenesteyderen, hvis produktet [...] ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav, straks de kompetente nationale myndigheder i de medlemsstater, hvor han ydet tjenesten, herom og giver nærmere oplysninger om særlig den manglende overensstemmelse med lovgivningen og de afhjælpende foranstaltninger, han har truffet.**

KAPITEL III B
GRUNDLÆGGENDE ÆNDRING AF PRODUKTER ELLER TJENESTEYDELSER OG
UFORHOLDSMÆSSIG STOR BYRDE FOR ERHVERVSDRIVENDE

Artikel 12⁴⁴

Grundlæggende ændring og uforholdsmæssig stor byrde

1. De i artikel 3 omhandlede tilgængelighedskrav finder kun anvendelse i det omfang, at de ikke indebærer en væsentlig ændring af [...] et produkt eller en tjenesteydelse, der medfører en ændring i de grundlæggende egenskaber ved produktet eller tjenesteydelsen.
2. De i artikel 3 omhandlede tilgængelighedskrav finder anvendelse i det omfang, de ikke medfører en uforholdsmæssig stor byrde for de pågældende erhvervsdrivende.
5. Vurderingen af, om opfyldelse af tilgængelighedskravene i forbindelse med produkter eller tjenesteydelser medfører en grundlæggende ændring eller en uforholdsmæssig stor byrde, foretages **og dokumenteres** af den erhvervsdrivende. **Medlemsstaterne pålægger de erhvervsdrivende at foretage denne vurdering, inden de gør brug af den undtagelse, der er fastsat i stk. 1 og 2 for et bestemt produkt eller en bestemt tjenesteydelse.**
4. **Erhvervsdrivende, hvis byrde i forbindelse med tilgængelighed** der kompenseres for ved hjælp af finansiering, som tildeles **specifikt for at sikre tilgængelighed**, fra andre offentlige eller private kilder end egne kilder, **kan ikke påberåbe sig, at opfyldelsen af tilgængelighedskravene i artikel 3 medfører en uforholdsmæssig stor byrde for de pågældende erhvervsdrivende.**

⁴⁴ Nummereringen af stykkerne er bibeholdt, selvom rækkefølgen af stykkerne er ændret.

3. Med henblik på at vurdere, hvorvidt opfyldelse af et eller flere tilgængelighedskrav til produkter eller tjenesteydelser [...] medfører en uforholdsmæssig stor byrde, bør den erhvervsdrivende tage hensyn til de **benchmarks, der er omhandlet i bilag IV. Den erhvervsdrivende foretager, når han udfører og dokumenterer vurderingen af, hvorvidt tilgængelighedskravene medfører en uforholdsmæssig stor byrde, en overordnet vurdering ved hjælp af de relevante i bilag IV nævnte benchmarks.**
- 3c. (ny) Tjenesteydere, der påberåber sig stk. 2, fornyer for så vidt angår den enkelte kategori eller type af tjenesteydelse mindst hvert femte år, eller hvis den tilbudte tjenesteydelse ændres eller en national tilsynsmyndighed anmoder herom, sin vurdering af en uforholdsmæssig stor byrde.**
6. Hvis den erhvervsdrivende har anvendt den i stk. 1 **og 2** omhandlede undtagelse for et bestemt produkt eller en bestemt tjenesteydelse, skal han [...] **efter anmodning fra en kompetent national myndighed fremlægge den i stk. 5 omhandlede vurdering. Han opbevarer derfor al relevant dokumentation i en periode på fem år efter den seneste tilgængeliggørelse af et produkt på EU-markedet eller i en periode på fem år efter leveringen af en tjenesteydelse.**

Uanset første afsnit behøver mikrovirksomheder ikke at udfærdige skriftlig dokumentation for den i stk. 3 omhandlede vurdering, hvis de gør brug af den i stk. 1 og 2 omhandlede undtagelse for et bestemt produkt, medmindre en kompetent national myndighed anmoder herom. Som følge af en sådan anmodning skal de inden for den i første afsnit fastsatte frist give den kompetente myndighed de oplysninger, på grundlag af hvilke det blev besluttet, at opfyldelse af tilgængelighedskravene til visse produkter ville medføre en grundlæggende ændring eller en uforholdsmæssig stor byrde.

7. (ny) Hvis det efter den i stk. 3 omhandlede vurdering konkluderes, at det vil udgøre en uforholdsmæssig stor byrde for den tjenesteyder, der anvender selvbetjeningsterminaler, at sikre, at alle sådanne terminaler opfylder de krav, der er omhandlet i artikel 3, skal det også vurderes, om tjenestens tilgængelighed kan sikres på en måde, der ikke er uforholdsmæssig, ved at tilgængeliggøre et mere begrænset antal tilgængelige selvbetjeningsterminaler.

KAPITEL IV

HARMONISEREDE STANDARDER OG FÆLLES TEKNISKE SPECIFIKATIONER FOR PRODUKTER OG TJENESTEYDELSER

Artikel 13

Formodning om overensstemmelse

1. Produkter og tjenesteydelser, som er i overensstemmelse med harmoniserede standarder eller dele deraf, hvis referencer er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, formodes at være i overensstemmelse med de tilgængelighedskrav, der er omfattet af disse standarder eller dele deraf, jf. artikel 3.

Artikel 14

Fælles tekniske specifikationer

1. Hvis der ikke er offentliggjort henvisninger til harmoniserede standarder i *Den Europæiske Unions Tidende* i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 1025/2012, og hvis der er behov for nærmere oplysninger om tilgængelighedskravene til visse produkter og tjenesteydelser for harmonisering af markedet, kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger fælles tekniske specifikationer for de i bilag I til dette direktiv omhandlede tilgængelighedskrav. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i dette direktivs artikel 24, stk. 2.

2. Produkter og tjenesteydelser, som er i overensstemmelse med de i stk. 1 omhandlede fælles tekniske specifikationer eller dele deraf, anses for at være i overensstemmelse med de i artikel 3 omhandlede tilgængelighedskrav, der er omfattet af disse fælles tekniske specifikationer eller dele deraf.

KAPITEL IVA

PRODUKTERS OVERENSSTEMMELSE OG CE-MÆRKNING

Artikel 15

EU-overensstemmelseserklæring for produkter

1. Det skal af EU-overensstemmelseserklæringen fremgå, at det er blevet dokumenteret, at de relevante tilgængelighedskrav i artikel 3 er opfyldt. Hvis den i artikel 12 omhandlede undtagelse er blevet anvendt, skal det af EU-overensstemmelseserklæringen fremgå, hvilke tilgængelighedskrav der er omfattet af den pågældende undtagelse.
2. EU-overensstemmelseserklæringen skal følge den model, der er fastsat i bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF. Den skal indeholde de elementer, der er anført i bilag II til dette direktiv, og løbende ajourføres. [...] Den oversættes til det eller de sprog, der kræves af den medlemsstat, på hvis marked produktet bringes i omsætning eller gøres tilgængeligt.
3. Hvis et produkt er omfattet af mere end én EU-retsakt, der kræver en EU-overensstemmelseserklæring, udfærdiges der en enkelt EU-overensstemmelseserklæring for alle sådanne EU-retsakter. Erklæringen skal indeholde en angivelse af de pågældende retsakter inklusive offentliggørelseshenvisninger.
4. Ved at udarbejde EU-overensstemmelseserklæringen står fabrikanten inde for, at produktet opfylder **kravene i dette direktiv**.

Artikel 16

Generelle principper for CE-mærkningen af produkter

CE-mærkningen er underkastet de generelle principper i artikel 30 i forordning (EF) nr. 765/2008.

Artikel 16a (ny)

Regler og betingelser for anbringelse af CE-mærkningen

- 1. CE-mærkningen anbringes synligt, letlæseligt og således, at den ikke kan slettes, på produktet eller på mærkepladen. Hvis produktet er af en sådan art, at dette ikke er muligt eller berettiget, anbringes mærkningen på emballagen og i følgedokumenterne.**
- 2. CE-mærkningen anbringes, før produktet bringes i omsætning.**
- 3. Medlemsstaterne benytter sig af eksisterende mekanismer til sikring af, at CE-mærkningsordningen gennemføres korrekt, og tager passende skridt i tilfælde af uretmæssig anvendelse af mærkningen.**

KAPITEL V⁴⁵

MARKEDSOVERVÅGNING AF PRODUKTER OG BESKYTTELSESPROCEDURE PÅ EU-PLAN

Artikel 17

Markedsovervågning af produkter

1. **Artikel 15**, stk. 3, og artikel 16-19, **artikel 21**, **artikel 23-28** og artikel 29, stk. 2 og 3, i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse på produkter.
2. Ved udførelsen af markedsovervågningen af produkter skal de **relevante** markedsovervågningsmyndigheder, **hvis den erhvervsdrivende har anvendt den i artikel 12 omhandlede undtagelse, og hvis det er nødvendigt og relevant, kontrollere, at den i artikel 12 omhandlede vurdering er blevet foretaget af den erhvervsdrivende, gennemgå denne vurdering og dens resultater, herunder den korrekte anvendelse af de i bilag IV omhandlede benchmarks, og kontrollere opfyldelse af de gældende tilgængelighedskrav.**
3. Medlemsstaterne sikrer, at oplysninger, som markedsovervågningsmyndighederne ligger inde med, om erhvervsdrivendes overholdelse af de gældende tilgængelighedskrav [...] og den i artikel 12 omhandlede vurdering af undtagelser gøres tilgængelige for forbrugerne efter anmodning og i et tilgængeligt format, undtagen hvis disse oplysninger ikke kan fremlægges af fortrolighedshensyn, jf. artikel 19, stk. 5, i forordning (EF) nr. 765/2008.

⁴⁵ Kapitlet er delt i to for at adskille overvågningen af produkter og tjenesteydelser.

Artikel 19

Procedure på nationalt plan for produkter, der ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav

1. Hvis markedsovervågningsmyndighederne i en af medlemsstaterne [...] har tilstrækkelig grund til at antage, at et produkt, der er omfattet af dette direktiv, **ikke opfylder de gældende tilgængelighedskrav [...]**, skal de foretage en evaluering af det pågældende produkt omfattende alle de **tilgængelighedskrav**, der er fastlagt i dette direktiv. De relevante erhvervsdrivende samarbejder i fuldt omfang med markedsovervågningsmyndighederne **med henblik herpå**.

Hvis markedsovervågningsmyndighederne i forbindelse med denne evaluering konstaterer, at produktet ikke opfylder kravene i dette direktiv, skal de straks anmode den pågældende erhvervsdrivende om at træffe alle fornødne korrigerende foranstaltninger for at bringe produktet i overensstemmelse med disse krav [...] inden for en rimelig tidsfrist [...], **alt efter hvad der står i rimeligt forhold til risikoens art**.

Markedsovervågningsmyndighederne pålægger kun den pågældende erhvervsdrivende at trække produktet tilbage fra markedet inden for en yderligere rimelig tidsfrist, hvis den pågældende erhvervsdrivende ikke har truffet de fornødne korrigerende foranstaltninger inden for den frist, der er omhandlet i andet afsnit.

Artikel 21 i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse på de i andet **og tredje** afsnit omhandlede foranstaltninger.

2. Hvis markedsovervågningsmyndighederne konstaterer, at den manglende opfyldelse af kravene ikke er begrænset til medlemsstatens område, underretter de Kommissionen og de øvrige medlemsstater om resultaterne af evalueringen og om de foranstaltninger, de har pålagt den erhvervsdrivende at træffe.

3. Den erhvervsdrivende sikrer, at der træffes alle de fornødne korrigerende foranstaltninger over for alle de pågældende produkter, som han har gjort tilgængelige på markedet i hele Unionen.

4. Hvis den pågældende erhvervsdrivende inden for den frist, der er omhandlet i stk. 1, **tredje** afsnit, ikke træffer de fornødne korrigerende foranstaltninger, træffer markedsovervågningsmyndighederne de nødvendige foreløbige foranstaltninger for at forbyde eller begrænse tilgængeliggørelsen af produktet på det nationale marked eller for at trække produktet tilbage fra markedet [...]. Markedsovervågningsmyndighederne underretter straks Kommissionen og de øvrige medlemsstater om sådanne foranstaltninger.

5. De i stk. 4 omhandlede oplysninger skal indeholde alle tilgængelige elementer, særlig hvad angår de nødvendige data til identifikation af det produkt, der ikke opfylder kravene, produktets oprindelse, arten af den påståede manglende opfyldelse af kravene og af de [...] **tilgængelighedskrav, som produktet ikke opfylder**, arten og varigheden af de trufne nationale foranstaltninger samt de synspunkter, som den relevante erhvervsdrivende har fremsat. Markedsovervågningsmyndighederne skal navnlig oplyse, om den manglende overensstemmelse med kravene skyldes:
 - a) at produktet ikke opfylder **de gældende tilgængelighedskrav** [...] eller

 - b) mangler ved de harmoniserede standarder, der er omhandlet i artikel 13, **eller mangler i de fælles tekniske specifikationer, der er omhandlet i artikel 14**, og som danner grundlag for overensstemmelsesformodningen.

6. De øvrige medlemsstater ud over den medlemsstat, der har indledt proceduren, underretter straks Kommissionen og de øvrige medlemsstater om de trufne foranstaltninger og om yderligere oplysninger, som de måtte råde over, om det pågældende produkts manglende opfyldelse af kravene, og om deres indsigelser, hvis de ikke er indforstået med den meddelte nationale foranstaltning.
7. Hvis der ikke inden for tre måneder efter modtagelsen af de i stk. 4 omhandlede oplysninger er blevet gjort indsigelse af en medlemsstat eller Kommissionen mod en foreløbig foranstaltning truffet af en medlemsstat, anses foranstaltningen for at være berettiget.
8. Medlemsstaterne sikrer, at der straks træffes de fornødne restriktive foranstaltninger med hensyn til det pågældende produkt, f.eks. tilbagetrækning af produktet fra deres marked.

Artikel 20

Beskyttelsesprocedure på EU-plan

1. Hvis der efter afslutningen af proceduren i artikel 19, stk. 3 og 4, gøres indsigelse mod en medlemsstats nationale foranstaltning, eller hvis Kommissionen finder, at den nationale foranstaltning er i modstrid med EU-lovgivningen, skal Kommissionen straks drøfte spørgsmålet med medlemsstaterne og den eller de pågældende erhvervsdrivende og vurdere den nationale foranstaltning. På grundlag af resultaterne af denne vurdering træffer Kommissionen afgørelse om, hvorvidt den nationale foranstaltning er berettiget eller ej.

Kommissionen retter sin afgørelse til alle medlemsstaterne og meddeler den straks til disse samt til den eller de relevante erhvervsdrivende.

2. Hvis den nationale foranstaltning anses for at være berettiget, træffer samtlige medlemsstater de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det produkt, der ikke opfylder kravene, trækkes tilbage fra deres marked, og underretter Kommissionen herom. Hvis den nationale foranstaltning anses for ikke at være berettiget, trækker den pågældende medlemsstat foranstaltningen tilbage.
3. Hvis den nationale foranstaltning anses for at være berettiget, og hvis produktets manglende opfyldelse af kravene tilskrives mangler ved de harmoniserede standarder som omhandlet i dette direktivs artikel 19, stk. 5, litra b), anvender Kommissionen den ved artikel 11 i forordning (EU) nr. 1025/2012 fastsatte procedure.
4. (ny) **Hvis den nationale foranstaltning anses for at være berettiget, og hvis produktets manglende opfyldelse af kravene tilskrives mangler ved de fælles specifikationer som omhandlet i artikel 19, stk. 5, litra b), vedtager Kommissionen snarest muligt en gennemførelsesretsakt om ændring eller ophævelse af den pågældende fælles specifikation. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 24, stk. 2.**

Artikel 20A ny

Formel manglende opfyldelse af kravene

1. **Med forbehold af artikel 19 skal en medlemsstat, hvis den konstaterer et af følgende forhold, pålægge den pågældende erhvervsdrivende at bringe den manglende opfyldelse af kravene til ophør:**
 - a) **CE-mærkningen er anbragt i modstrid med artikel 30 i forordning (EF) nr. 765/2008 eller med artikel 16a (ny) i dette direktiv.**
 - b) **Der er ikke anbragt CE-mærkning.**
 - c) **Der er ikke udarbejdet en EU-overensstemmelseserklæring.**
 - d) **EU-overensstemmelseserklæringen er ikke udarbejdet korrekt.**

- e) Den tekniske dokumentation er enten ikke til rådighed eller ikke fuldstændig.
 - f) De i artikel 5, stk. 6, eller artikel 7, stk. 4, omhandlede oplysninger mangler, er ukorrekte eller er ufuldstændige.
 - g) Et eller flere af de øvrige administrative krav i artikel 5 eller 7 er ikke opfyldt.
2. Hvis der fortsat er tale om manglende opfyldelse som omhandlet i stk. 1, træffer den pågældende medlemsstat alle nødvendige foranstaltninger for at begrænse eller forbyde, at produktet gøres tilgængeligt på markedet, eller sikre, at det trækkes tilbage fra markedet.

KAPITEL V A

TJENESTEYDELSERS OPFYLDELSE AF KRAVENE

Artikel 18

Tjenesteydelsers opfyldelse af kravene

1. Medlemsstaterne fastlægger, gennemfører og ajourfører med jævne mellemrum passende procedurer til:
- a) kontrol af, at de i artikel 1, stk. 2, opførte tjenesteydelser opfylder de krav, der er fastsat i dette direktiv, **herunder** den i artikel 12 omhandlede vurdering af undtagelserne, **for hvilket artikel 17, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse**
 - b) opfølgning af klager eller indberetninger vedrørende de i artikel 1, stk. 2, omhandlede tjenesteydelsers manglende opfyldelse af tilgængelighedskravene i artikel 3
 - c) kontrol af, at de erhvervsdrivende har truffet de fornødne korrigerende foranstaltninger.

2. Medlemsstaterne udpeger de myndigheder **med ansvar for tjenesteydelsers opfyldelse af kravene**, der er ansvarlige for gennemførelsen af de i stk. 1 omhandlede procedurer.

Medlemsstaterne sikrer, at offentligheden informeres om de i første afsnit omhandlede myndigheders eksistens, ansvar og identitet. Disse myndigheder skal efter anmodning stille disse oplysninger til rådighed i tilgængelige formater.

KAPITEL VI

TILGÆNGELIGHEDSKRAV I ANDEN EU-LOVGIVNING

Artikel 21

Anvendelighed af kravene om tilgængelighed på andre EU-retsakter

udgår

Artikel 22

Uforholdsmæssig stor byrde

udgår

Artikel 23

Fælles tekniske specifikationer for andre EU-retsakter

udgår

KAPITEL VII
[...] ⁴⁶ AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 24

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 25

Håndhævelse

1. Medlemsstaterne sørger for, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til kontrol med overholdelsen af bestemmelserne i dette direktiv.
2. De i stk. 1 omhandlede midler omfatter:
 - a) bestemmelser, hvorefter en forbruger i henhold til den nationale ret kan indbringe en sag for domstolene eller for de kompetente administrative myndigheder for at sikre, at de nationale bestemmelser til gennemførelse af dette direktiv overholdes
 - b) bestemmelser, hvorefter offentlige organer eller private foreninger, organisationer eller andre juridiske enheder, som har en legitim interesse i at sikre, at bestemmelserne i dette direktiv overholdes, i henhold til den nationale ret kan **deltage [...] i enhver retslig og/eller administrativ procedure** ved domstolene eller ved de kompetente administrative myndigheder **enten** på vegne af **eller til støtte for klageren med dennes godkendelse med henblik på håndhævelse af forpligtelserne i dette direktiv [...]**.

⁴⁶ Jurist-lingvistisk ændring.

Artikel 26

Sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelser af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf.
2. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning. **De skal stå i et rimeligt forhold til karakteren af overtrædelserne og til sagens omstændigheder.**
3. Medlemsstaterne meddeler omgående disse regler og foranstaltninger til Kommissionen og giver den omgående besked om enhver ændring af dem.
4. I forbindelse med sanktionerne skal der tages hensyn til omfanget af den manglende overholdelse, herunder antallet af produktenheder eller tjenesteydelser, som ikke er i overensstemmelse med kravene, samt antallet af berørte personer.

Artikel 27

Gennemførelse⁴⁷

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den [... *indsæt dato - tre år efter direktivets ikrafttrædelse*] [...] de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler **straks** Kommissionen **teksten til disse love og bestemmelser [...]**.
2. De anvender disse **love og bestemmelser** fra den [... *indsæt dato - seks år efter direktivets ikrafttrædelse*].

⁴⁷ Ændringerne af denne artikel følger standardformuleringerne i den fælles håndbog.

3. Disse **love og bestemmelser** skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning.
Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.
4. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.
5. **udgår**

Artikel 27a (ny)

Overgangsforanstaltninger

1. **Med forbehold af stk. 2 indfører medlemsstaterne en overgangsperiode på [5] år efter den dato, der er omhandlet i artikel 27, stk. 2, inden for hvilken tjenesteydere fortsat kan levere deres tjenesteydelser ved hjælp af produkter, som de lovligt har anvendt til levering af tilsvarende tjenesteydelser før denne dato.
Tjenesteydelseskontrakter lukket før den dato, der er omhandlet i artikel 27, stk. 2, i nærværende direktiv kan fortsætte uændret, indtil de udløber.**
2. **Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om, at selvbetjeningsterminaler, som tjenesteydere lovligt har anvendt til levering af tjenesteydelser før den dato, der er omhandlet i artikel 27, stk. 2, kan anvendes til levering af disse tjenesteydelser, så længe de ikke udskiftes eller indtil slutningen af deres økonomiske levetid, dog ikke længere end 20 år.**

Artikel 28

Rapportering og revision

Senest [...indsæt dato - fem år efter direktivets anvendelse] og derefter hvert femte år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport om anvendelsen af dette direktiv.

1. Rapporten skal bl.a. i lyset af den sociale, økonomiske og teknologiske udvikling omhandle udviklingen i tilgængeligheden af produkter og tjenester, **den teknologiske fastlåsning, hindringerne for innovation** og virkningerne for de erhvervsdrivende og **for personer med handicap**, idet der om muligt udpeges områder, hvor byrden kan reduceres, med henblik på en vurdering af behovet for at ændre dette direktiv. **Rapporten skal også vurdere virkningerne for det indre markeds funktion med hensyn til anvendelsen af artikel 12 og undtagelsen af mikrovirksomheder, der leverer tjenesteydelser.**
2. Medlemsstaterne meddeler rettidigt Kommissionen alle oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udarbejde en sådan rapport.
3. Kommissionens rapport skal tage hensyn til synspunkterne hos de berørte erhvervsdrivende og relevante ikkestatslige organisationer, herunder organisationer, der repræsenterer personer med handicap [...].

Artikel 29

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 30

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i [...], den [...].

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

**DE I ARTIKEL 3 OMHANDLEDE TILGÆNGELIGHEDSKRAV TIL PRODUKTER OG
TJENESTEYDELSER⁴⁸****AFDELING I: GENERELLE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE ALLE DE
PRODUKTER, DER ER OMFATTET AF DETTE DIREKTIV I HENHOLD TIL
ARTIKEL 1, STK. 1**

Produkter skal designes og produceres på en måde, der maksimerer personer med handicaps forventede anvendelse heraf, og skal være ledsaget af tilgængelige oplysninger om deres funktion og deres tilgængelighedsfunktioner.

1. Krav til levering af oplysninger

- a) Oplysninger om brugen af produktet anført på selve produktet (mærkning, brugsanvisning, advarsler) skal:
 - i) stilles til rådighed gennem mere end én sensorisk kanal
 - ii) være præsenteret på en forståelig måde⁴⁹
 - iii) være præsenteret på en måde, som brugerne kan opfatte
 - iv) være præsenteret med passende skriftstørrelse og skrifttype, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit
- b) produktets brugsanvisning, som ikke er anført på selve produktet, men er stillet til rådighed gennem brugen af produktet eller med andre midler såsom et websted, herunder oplysninger om produktets tilgængelighedsfunktioner og deres aktivering og interoperabilitet med hjælpeløsninger, skal:
 - i) være tilgængelig gennem mere end én sensorisk kanal
 - ii) være præsenteret på en forståelig måde⁵⁰
 - iii) være præsenteret på en måde, som brugerne kan opfatte
 - iv) være præsenteret med passende skriftstørrelse og skrifttype, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit

⁴⁸ Nummereringen i bilag I og bilag Ia er gjort fortløbende.

⁴⁹ (*Note til orientering, der skal slettes i den endelige udgave:* som defineret i WCAG 2.0, som den europæiske standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" også henviser til.)

⁵⁰ Ibid.

- v) med hensyn til brugsanvisningens indhold være til rådighed i tekstformater, der kan anvendes til at generere alternative hjælpeformater, som kan forelægges på forskellige måder og via mere end én sensorisk kanal, og
- vi) være ledsaget af en alternativ præsentation af indhold, som ikke består af tekst
- vii) indeholde en beskrivelse af produktets brugergrænseflade (håndtering, styring og feedback, input og output), som tilvejebringes i overensstemmelse med underafdeling 2
- viii) indeholde en beskrivelse af produktets brugsegenskaber, der er tilvejebragt ved hjælp af funktioner, som har til formål at opfylde de behov, som personer med handicap har, i overensstemmelse med underafdeling 2
- ix) indeholde en beskrivelse af produktets software- og hardwaregrænseflade til hjælpemidler.

2. **Brugergrænseflade og funktionelt design:**

Produktet, herunder dets brugergrænseflade, skal indeholde karakteristika, elementer og funktioner, der gør det muligt for personer med handicap at få adgang til, opfatte, bruge, forstå og styre produktet, idet det sikres, at:

- a) produktets kommunikation, herunder interpersonel kommunikation, betjening, information, styring og orientering, foregår via mere end én sensorisk kanal, bl.a. gennem alternativer til syn, hørelse, tale og følesans
- b) produktet, når det anvender tale, tilbyder alternativer til kommunikation, betjening, styring og orientering gennem tale og via stemmeinput
- c) produktet, når det anvender visuelle elementer, sikrer justerbar forstørrelse, lysstyrke og kontrast med henblik på kommunikation, information og betjening foruden interoperabilitet med programmer og hjælpemidler, der hjælper med at navigere i grænsefladen
- d) produktet, når det anvender farver til at formidle oplysninger, markere en handling, kræve en reaktion eller angive elementer, tilbyder et alternativ til farver
- e) produktet, når det anvender lydsignaler til at formidle oplysninger, markere en handling, kræve en reaktion eller angive elementer, tilbyder et alternativ til lydsignaler

- f) produktet, når det anvender visuelle elementer, tilbyder justerbare måder, hvorpå klarheden af det visuelle kan forbedres
- g) produktet, når det anvender lyd, tilbyder brugerstyring af lydstyrken og hastigheden og forbedrede lydfunktioner, herunder reduktion af forstyrrende lydsignaler fra produkter i nærheden og lydets klarhed
- h) produktet, når det kræver manuel betjening og styring, giver mulighed for sekventiel styring og alternativer til finmotorisk styring for dermed at undgå behovet for samtidige handlinger for at betjene produktet, og anvender taktile skelnelige dele
- i) produktet undgår betjeningsmåder, der kræver stor rækkevidde og styrke
- j) produktet undgår at fremkalde fotosensitive anfald
- k) produktet beskytter brugerens privatliv, når denne anvender tilgængelighedsfunktionerne
- l) produktet tilbyder alternativer til biometrisk identifikation og styring
- m) produktet sikrer en konsekvent funktionalitet og giver tilstrækkelig og fleksibel tid til interaktion
- n) produktet tilbyder software og hardware med grænseflade til hjælpemiddelteknologier
- o) produktet opfylder følgende sektorspecifikke krav:
 - i) Forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der anvendes til elektroniske kommunikationstjenester:
 - skal, når sådanne produkter har tekstkapacitet foruden talekapacitet, give mulighed for tekst i realtid
 - skal, når det ud over eller i kombination med tekst og tale har videokapacitet, give mulighed for håndtering af totalconversation, herunder synkroniseret tale, tekst i realtid og video
 - skal undgå interferens med hjælpemidler
 - ii) forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der anvendes til at få adgang til audiovisuelle medietjenester:
 - skal gøre de tilgængelighedskomponenter, som leveres af udbydere af audiovisuelle medietjenester, tilgængelige for personer med handicap, med henblik på brugeradgang, udvælgelse, styring, personalisering og overførsel til hjælpemidler.

AFDELING II: TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE PRODUKTERNE

I ARTIKEL 1, STK. 1, MED UNDTAGELSE AF DE SELVBETJENINGSTERMINALER, DER ER OMHANDLET I ARTIKEL 1, STK. 1, LITRA B)

Foruden bestemmelserne i afdeling I skal emballagen og brugsanvisningen til produkter, der er omhandlet i nærværende afdeling, med henblik på at maksimere personer med handicaps forventede anvendelse heraf gøres tilgængelig. Dette betyder, at:

- a) produktets emballage, herunder oplysningerne på den (om f.eks. åbning, lukning, anvendelse og bortskaffelse) og eventuelle oplysninger om produktets tilgængelighedskendetegn, skal gøres tilgængelig
- b) produktets brugsanvisning med oplysninger om installation og vedligeholdelse, oplagring og bortskaffelse, som ikke er anført på selve produktet, men er stillet til rådighed med andre midler såsom et websted, skal opfylde følgende krav:
 - i) være tilgængelige gennem mere end én sensorisk kanal
 - ii) være præsenteret på en forståelig måde⁵¹
 - iii) være præsenteret på en måde, som brugerne kan opfatte
 - iv) bruge skrifttyper af passende størrelse og form, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit
 - v) med hensyn til brugsanvisningens indhold være til rådighed i tekstformater, der kan anvendes til at generere alternative hjælpeformater, der kan forelægges på forskellige måder og via mere end én sensorisk kanal, og
 - vi) med hensyn til brugsanvisninger, der indeholder indhold, som ikke består af tekst, være ledsaget af en alternativ præsentation dette indhold:

⁵¹ (Note til orientering, der skal slettes i den endelige udgave: som defineret i WCAG 2.0, som den europæiske standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" også henviser til.).

AFDELING III: GENERELLE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE ALLE DE TJENESTEYDELSER, DER ER OMFATTET AF DETTE DIREKTIV, I HENHOLD TIL ARTIKEL 1, STK. 2

Levering af tjenesteydelser med henblik på at maksimere personer med handicaps forventede anvendelse heraf, skal opnås ved at:

- a) sikre tilgængeligheden af de anvendte produkter i forbindelse med leveringen af tjenesteydelsen i overensstemmelse med afdeling I og, hvor det er relevant, afdeling II i dette bilag
- b) give oplysninger om tjenesteydelsens funktion, og, hvis der anvendes produkter i forbindelse med levering af tjenesteydelsen, om forbindelsen til disse produkter samt oplysninger om deres tilgængelighedskendetegn og interoperabilitet med hjælpemidler og faciliteter:
 - i) ved at gøre oplysningerne tilgængelige gennem mere end én sensorisk kanal
 - ii) ved at præsentere oplysningerne på en forståelig måde⁵²
 - iii) ved at præsentere oplysningerne på en måde, som brugerne kan opfatte
 - iv) ved at stille indholdet af oplysningerne til rådighed i tekstformater, der kan anvendes til at generere alternative hjælpeformater, der af brugeren kan forelægges på forskellige måder og via mere end én sensorisk kanal
 - v) ved at bruge skrifttyper af passende størrelse og form, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit
 - vi) ved at supplere indhold, som ikke består af tekst, med en alternativ præsentation af indholdet og
 - vii) ved at levere elektroniske oplysninger, der er nødvendige i forbindelse med levering af tjenesteydelsen, på en ensartet måde ved at gøre dem opfattede, anvendelige, forståelige og robuste.
- c) ved at gøre websteder, herunder de relaterede onlineapplikationer og tjenester til mobile enheder, herunder mobilapplikationer, tilgængelige på en ensartet måde ved at gøre dem opfattede, anvendelige, forståelige og robuste.

⁵² (*Note til orientering, der skal slettes i den endelige udgave:* som defineret i WCAG 2.0, som den europæiske standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" også henviser til.)

AFDELING IV: SÆRLIGE SUPPLERENDE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE SPECIFIKKE TJENESTEYDELSER:

Levering af tjenesteydelser med henblik på at maksimere personer med handicaps forventede anvendelse heraf, skal opnås ved at medtage funktioner, praksis, politikker og procedurer og ændringer i udførelsen af den tjenesteydelse, der er rettet mod behovene hos personer med handicap:

i) for elektronisk kommunikation og alarmkommunikation ved at:

1. levere tekst i realtid foruden talekommunikation
2. levere totalkommunikation, hvor der leveres video foruden talekommunikation
3. sikre, at alarmkommunikation, hvor der anvendes tale, tekst (herunder tekst i realtid) og eventuelt video, synkroniseres som totalkommunikation og sendes af udbyderne af elektroniske kommunikationstjenester til den alarmcentral, der er udpeget til at besvare den pågældende kommunikation.

ii) for tjenester, der giver adgang til audiovisuelle medietjenester, ved at:

1. [levere elektroniske programguides, som er opfattede, anvendelige, forståelige og robuste, og give oplysninger om muligheden for tilgængelighed]
2. sikre, at audiovisuelle medietjenesters tilgængelighedsfunktioner, jf. artikel 7 i direktiv 2010/13/EU, overføres fuldt ud i en tilstrækkelig kvalitet til at sikre en nøjagtig lyd- og videosynkroniseret visning, og samtidig give brugeren mulighed for at styre visningen og anvendelsen heraf

iii) for e-bøger ved at:

1. sikre, at en e-bog, når den ud over tekst indeholder lyd, desuden leverer synkroniseret tekst og lyd
2. sikre, at digitale e-bogsfiler ikke forhindrer hjælpeteknologi i at levere synkroniseret tekst og lyd
3. sikre adgang til indholdet, navigation i filens indhold og layout, herunder dynamisk layout, levering af struktur, fleksibilitet og valgmuligheder i præsentationen af indholdet

4. gøre dem søgbare ved via metadata at levere oplysninger om deres tilgængelighedsfunktioner
5. sikre, at foranstaltninger i forbindelse med forvaltningen af digitale rettigheder ikke forhindrer tilgængelighedsfunktionerne.

iv) for e-handel ved at:

1. levere oplysninger om tilgængeligheden af de produkter og tjenesteydelser, der sælges, når disse oplysninger leveres af den ansvarlige erhvervsdrivende
2. sikre tilgængeligheden af funktionaliteten til identifikation, sikkerhed og betaling, når den leveres som en del af tjenesteydelsen i stedet for produktet ved at gøre dem opfattede, anvendelige, forståelige og robuste
3. sørge for identifikationsmetoder, elektroniske signaturer og betalingstjenester, der er opfattede, anvendelige, forståelige og robuste.

v) for banktjenester ved at:

1. sørge for identifikationsmetoder, elektroniske signaturer og betalingstjenester, der er opfattede, anvendelige, forståelige og robuste.

***AFDELING V: SÆRLIGE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE BESVARELSEN
[...] AF OPKALD TIL DET FÆLLESEUROPEISKE ALARMNUMMER 112:***

[...]

VEJLEDENDE EKSEMPLER PÅ, HVORDAN TILGÆNGELIGHEDSKRAVENE I BILAG I KAN OPFYLDES, EKSEMPLER PÅ RESULTATER, DER BØR OPNÅS, ELLER EKSEMPLER PÅ ELEMENTER AF DISSE

AFDELING I: GENERELLE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE ALLE DE PRODUKTER, DER ER OMFATTET AF DETTE DIREKTIV I HENHOLD TIL ARTIKEL 1, STK. 1

Produkter skal designes og produceres på en måde, der maksimerer personer med handicaps forventede anvendelse heraf, og skal være ledsaget af tilgængelige oplysninger om deres funktion og deres tilgængelighedsfunktioner.

1. **Eksempler på, hvordan tilgængelighedskravene vedrørende levering af oplysninger opfyldes:**
 - a) **Oplysninger om brugen af produktet anført på selve produktet (mærkning, brugsanvisning, advarsler) skal:**
 - i) **stilles til rådighed gennem mere end én sensorisk kanal (f.eks. i form af visuelle og taktile oplysninger eller visuelle og auditive oplysninger, der angiver, hvor kortet skal indsættes i en selvbetjeningsterminal, så blinde og døve personer kan anvende den)**
 - ii) **være præsenteret på en forståelig måde⁵³ (f.eks. ved, at de samme ord anvendes konsekvent eller i en klar og logisk struktur, så personer med intellektuelle funktionsnedsættelser bedre kan forstå oplysningerne)**
 - iii) **være præsenteret på en måde, som brugerne kan opfatte (f.eks. ved at supplere en tekstadvarsel med et taktilt reliefbaseret format eller med lyd, så blinde personer kan opfatte den)**

⁵³ (Note til orientering, der skal slettes i den endelige udgave: som defineret i WCAG 2.0, som den europæiske standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" også henviser til).

- iv) være præsenteret i skrifttyper af passende størrelse og form, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit (f.eks. med henblik på, at teksten kan læses af synshæmmede personer)

- b) produktets brugsanvisning, som ikke er anført på selve produktet, men er stillet til rådighed gennem brugen af produktet eller med andre midler såsom et websted, herunder oplysninger om produktets tilgængelighedsfunktioner og deres aktivering og interoperabilitet med hjælpeløsninger, skal:
 - i) stilles til rådighed gennem mere end én sensorisk kanal (f.eks. ved at levere elektroniske filer, der kan læses af en computer ved hjælp af skærmlæsere, så blinde personer kan anvende oplysningerne)
 - ii) være præsenteret på en forståelig måde⁵⁴ (f.eks. ved, at de samme ord anvendes konsekvent eller i en klar og logisk struktur, så personer med intellektuelle funktionsnedsættelser bedre kan forstå den)
 - iii) være præsenteret på en måde, som brugerne kan opfatte (f.eks. i form af undertekster, når der gives videoanvisninger)
 - iv) være præsenteret i skrifttyper af passende størrelse og form, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit (f.eks. med henblik på, at teksten kan læses af synshæmmede personer)
 - v) med hensyn til indhold stilles til rådighed i tekstformater, der kan anvendes til at generere alternative hjælpeformater, som kan forelægges på forskellige måder og via mere end én sensorisk kanal (f.eks. trykt i punktskrift, så en blind person kan bruge den)
 - vi) være ledsaget af en alternativ præsentation af indhold, som ikke består af tekst (f.eks. ledsages et diagram af en tekstbeskrivelse, der angiver de vigtigste elementer eller beskriver centrale handlinger)

⁵⁴ Ibid.

- vii) indeholde en beskrivelse af produktets brugergrænseflade (håndtering, styring og feedback, input og output), som tilvejebringes i overensstemmelse med underafdeling 2
- viii) indeholde en beskrivelse af produktets brugsegenskaber, der er tilvejebragt ved hjælp af funktioner, som har til formål at opfylde de behov, som personer med handicap har, i overensstemmelse med underafdeling 2
- ix) indeholde en beskrivelse af produktets software- og hardwaregrænseflade til hjælpemidler (f.eks. indbygning af stik og software i en pengeautomat for at give mulighed for at tilslutte hovedtelefoner, som modtager teksten på skærmen i form af lyd).

2. Eksempler på, hvordan tilgængelighedskravene vedrørende brugergrænseflade og funktionelt design opfyldes:

Produktet, herunder dets brugergrænseflade, skal indeholde karakteristika, elementer og funktioner, der gør det muligt for personer med handicap at få adgang til, opfatte, bruge, forstå og styre produktet.

- a) produktets kommunikation, herunder interpersonel kommunikation, betjening, information, styring og orientering, skal foregå via mere end én sensorisk kanal, bl.a. gennem alternativer til syn, hørelse, tale og taktile elementer (f.eks. ved at give anvisninger i form af tale og tekst eller ved at forsyne et tastatur med taktile tegn, så blinde eller hørehæmmede personer kan interagere med produktet)
- b) produktet skal, når det anvender tale, tilbyde alternativer til kommunikation, betjening, styring og orientering gennem tale og via stemmeinput (f.eks. skal en selvbetjeningsterminal, der giver stemmeanvisninger, også give dem i form af f.eks. tekst eller billeder, så døve personer også kan udføre den nødvendige handling)

- c) produktet skal, når det anvender visuelle elementer, sikre justerbar forstørrelse, lysstyrke og kontrast med henblik på kommunikation, information og betjening foruden interoperabilitet med programmer og hjælpemidler, der hjælper med at navigere i grænsefladen (f.eks. ved at give brugeren mulighed for at forstørre tekst, zoome ind på et bestemt piktogram eller øge kontrasten, så synshæmmede personer kan opfatte oplysningerne)
- d) produktet skal, når det anvender farver til at formidle oplysninger, markere en handling, kræve en reaktion eller angive elementer, tilbyde et alternativ til farver (ud over at give mulighed for at vælge mellem at trykke på den grønne eller den røde knap kan mulighederne f.eks. også være skrevet på knapperne for at give en farveblind person mulighed for at træffe valget)
- e) produktet skal, når det anvender lydsignaler til at formidle oplysninger, markere en handling, kræve en reaktion eller angive elementer, tilbyde et alternativ til lydsignaler (f.eks. kan en computer, når den giver et fejlsignal, vise en tekst eller et billede, der angiver fejlen for at give døve personer mulighed for at opfatte, at der er sket en fejl)
- f) produktet skal, når det anvender visuelle elementer eller lyd, tilbyde justerbare måder, hvorpå klarheden af det visuelle og det auditive kan forbedres (det kan f.eks. være mulighed for ekstra kontrast i forgrundsbilleder, så svagtseende personer kan se dem)
- g) produktet skal, når det anvender lyd, tilbyde brugerstyring af lydstyrken og hastigheden og forbedrede lydfunktioner, herunder reduktion af forstyrrende lydsignaler fra produkter i nærheden (f.eks. ved at give brugeren af en telefon mulighed for at vælge lydstyrke og mindske interferens med høreapparater, så hørehæmmede personer kan anvende telefonen)

- h) produktet skal, når det kræver manuel betjening og styring, give mulighed for sekventiel styring og alternativer til finmotorisk styring for dermed at undgå behovet for samtidige handlinger for at betjene produktet, og skal anvende taktile skelnelige dele (f.eks. ved at forstørre knapper på berøringsfølsomme skærme og holde en passende afstand mellem dem, så personer med tremor kan trykke på dem)**
- i) produktet skal undgå betjeningsmåder, der kræver stor rækkevidde og styrke (f.eks. ved at sikre, at det ikke kræver for mange kræfter at trykke på knapperne, så personer med motoriske handicap kan anvende dem)**
- j) produktet skal undgå at fremkalde fotosensitive anfald (f.eks. ved at undgå flimrende billeder, så personer, der kan blive ramt af anfald, ikke er udsat for risiko)**
- k) produktet skal beskytte brugerens privatliv, når denne anvender tilgængelighedsfunktionerne (f.eks. ved at give mulighed for brug af hovedtelefoner, når en pengeautomat giver stemmeoplysninger)**
- l) produktet skal tilbyde alternativer til biometrisk identifikation og styring (f.eks. som alternativ til fingeraftryksgenkendelse give brugere, der ikke kan bruge deres hænder, mulighed for at vælge en adgangskode til at låse og oplåse en telefon med)**
- m) produktet skal sikre en konsekvent funktionalitet og give tilstrækkelig og fleksibel tid til interaktion (f.eks. ved at sikre, at softwaren reagerer på en forudsigelig måde, når der udføres en bestemt handling, og ved at give nok tid til at angive en adgangskode, så det er let anvendeligt for personer med intellektuelle funktionsnedsættelser)**
- n) produktet skal tilbyde software og hardware med grænseflade til hjælpemiddelteknologier (f.eks. ved at tilbyde en forbindelse med et punktskriftdisplay, der kan opdateres, så blinde personer kan bruge computeren)**

- o) produktet opfylder følgende sektorspecifikke krav:**
- i) Forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der anvendes til elektroniske kommunikationstjenester:**
- skal, når sådanne produkter har tekstkapacitet foruden talekapacitet, give mulighed for tekst i realtid (f.eks. skal en mobiltelefon kunne håndtere samtaler i realtid, så hørehæmmede personer kan udveksle oplysninger på en interaktiv måde)
 - skal, når det ud over eller i kombination med tekst og tale har videokapacitet, give mulighed for håndtering af totalkonversation, herunder synkroniseret tale, tekst i realtid og video
 - skal undgå interferens med hjælpemidler (f.eks. ved at give mulighed for samtidig brug af video til at vise tegnsprog og tekst for at skrive en meddelelse, så to døve personer kan kommunikere med hinanden eller med en hørende person).
- ii) Forbrugerterminaludstyr med interaktiv databehandlingskapacitet, der anvendes til at få adgang til audiovisuelle medietjenester:**
- skal gøre de tilgængelighedskomponenter, som leveres af udbydere af audiovisuelle medietjenester, tilgængelige for personer med handicap, med henblik på brugeradgang, udvælgelse, styring, personalisering og overførsel til hjælpemidler (f.eks. ved at sikre, at der leveres undertekster via set-top-boksen med henblik på at blive anvendt af døve personer).

**AFDELING II: TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE PRODUKTERNE I
ARTIKEL 1, STK. 1, MED UNDTAGELSE AF DE SELVBETJENINGSTERMINALER, DER
ER OMHANDLET I ARTIKEL 1, STK. 1, LITRA B)**

Eksempler på, hvordan tilgængelighedskravene vedrørende emballagen og brugsanvisningen opfyldes:

- a) produktets emballage, herunder oplysningerne i den (om f.eks. åbning, lukning, anvendelse og bortskaffelse) og eventuelle oplysninger om produktets tilgængelighedskendetegn, skal stilles til rådighed (f.eks. en angivelse på emballagen om, at telefonen indeholder tilgængelighedsfunktioner for personer med handicap)

- b) produktets brugsanvisning med oplysninger om installation og vedligeholdelse, oplagring og bortskaffelse, som ikke er anført på selve produktet, men er stillet til rådighed med andre midler såsom et websted, skal opfylde følgende krav, f.eks. som vist i eksemplerne i hvert punkt nedenfor:
 - i) være tilgængelig gennem mere end én sensorisk kanal (f.eks. ved at levere elektroniske filer, der kan læses af en computer ved hjælp af skærmlæsere, så blinde personer kan anvende oplysningerne)
 - ii) være præsenteret på en forståelig måde⁵⁵ (f.eks. ved, at de samme ord anvendes konsekvent eller i en klar og logisk struktur, så personer med intellektuelle funktionsnedsættelser bedre kan forstå oplysningerne)

⁵⁵ (Note til orientering, der skal slettes i den endelige udgave: som defineret i WCAG 2.0, som den europæiske standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" også henviser til).

- iii) være præsenteret på en måde, som brugerne kan opfatte (f.eks. ved at supplere en tekstadvarsel med et taktilt reliefbaseret format eller med lyd, så blinde personer kan modtage advarslen)
- iv) bruge passende skriftstørrelse og skrifttype, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit (f.eks. med henblik på, at teksten kan læses af synshæmmede personer)
- v) med hensyn til brugsanvisningens indhold stilles til rådighed i tekstformater, der kan anvendes til at generere alternative hjælpeformater, som kan forelægges på forskellige måder og via mere end én sensorisk kanal (f.eks. trykt i punktskrift, så en blind person kan læse den), og
- vi) med hensyn til brugsanvisninger, der indeholder indhold, som ikke består af tekst, være ledsaget af en alternativ præsentation af indholdet (f.eks. et supplement til et diagram med en tekstbeskrivelse, der angiver de vigtigste elementer eller beskriver centrale handlinger).

AFDELING III: GENERELLE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE ALLE DE TJENESTEYDELSER, DER ER OMFATTET AF DETTE DIREKTIV, I HENHOLD TIL ARTIKEL 1, STK. 2

Eksempler på, hvordan tilgængelighedskravene vedrørende levering af tjenesteydelser med henblik på at maksimere personer med handicaps forventede anvendelse heraf opfyldes:

- a) ved at sikre tilgængeligheden af de produkter, der anvendes i forbindelse med leveringen af tjenesteydelsen i overensstemmelse med afdeling I og, hvor det er relevant, afdeling II i dette bilag**

- b) ved at give oplysninger om tjenesteydelsens funktion, og hvis der anvendes produkter i forbindelse med levering af tjenesteydelsen, om forbindelsen til disse produkter samt oplysninger om deres tilgængelighedskendetegn og interoperabilitet med hjælpemidler og faciliteter:**
 - i) ved at gøre oplysningerne tilgængelige gennem mere end én sensorisk kanal (f.eks. ved at levere elektroniske filer, der kan læses af en computer ved hjælp af skærmlæsere, så blinde personer kan anvende oplysningerne)**
 - ii) ved at præsentere oplysningerne på en forståelig måde⁵⁶ (f.eks. ved, at de samme ord anvendes konsekvent eller i en klar og logisk struktur, så personer med intellektuelle funktionsnedsættelser bedre kan forstå oplysningerne)**
 - iii) ved at præsentere oplysningerne på en måde, som brugerne kan opfatte (f.eks. ved at have undertekster, hvis der er en instruktionsvideo)**
 - iv) ved at stille indholdet af oplysningerne til rådighed i tekstformater, der kan anvendes til at generere alternative hjælpeformater, der af brugeren kan forelægges på forskellige måder og via mere end én sensorisk kanal (f.eks. med henblik på, at en blind person kan anvende en fil ved at udskrive den i punktskrift)**

⁵⁶ (Note til orientering, der skal slettes i den endelige udgave; som defineret i WCAG 2.0, som den europæiske standard EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) "Tilgængelighedskrav for offentlige indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" også henviser til).

- v) ved at bruge skrifttyper af passende størrelse og form, idet der tages hensyn til forudsigelige anvendelsesforhold, og med tilstrækkelig kontrast samt indstillelig afstand mellem bogstaver, linjer og afsnit (f.eks. med henblik på, at teksten kan læses af synshæmmede personer)
 - vi) ved at supplere indhold, som ikke består af tekst, med en alternativ præsentation af indholdet (f.eks. ved at supplere et diagram med en tekstbeskrivelse, der angiver de vigtigste elementer eller beskriver centrale handlinger) og
 - vii) ved at levere elektroniske oplysninger, der er nødvendige i forbindelse med levering af tjenesteydelsen, på en ensartet måde ved at gøre dem opfattede, anvendelige, forståelige og robuste (når en tjenesteyder f.eks. tilbyder en USB-nøgle, der indeholder oplysninger om tjenesteydelsen, skal disse oplysninger være tilgængelige).
- c) ved at gøre websteder og tjenester til mobile enheder, herunder mobilapplikationer, tilgængelige på en ensartet måde ved at gøre dem opfattede, anvendelige, forståelige og robuste (f.eks. ved at give en tekstbeskrivelse af billeder, gøre alle funktionaliteter tilgængelige fra et tastatur, give brugerne nok tid til at læse, formidle og styre indhold på en forudsigelig måde og ved at sikre kompatibilitet med hjælpeteknologier, så personer med forskellige handicap kan læse og interagere med et websted).

**AFDELING IV: SUPPLERENDE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE
SPECIFIKKE TJENESTEYDELSER:**

Eksempler på, hvordan tilgængelighedskravene vedrørende specifikke tjenesteydelser opfyldes:

i) Elektronisk kommunikation og alarmkommunikation:

- 1. ved at levere tekst i realtid foruden talekommunikation (f.eks. med henblik på, at en hørehæmmet person kan skrive og modtage tekst på en interaktiv måde og i realtid)**
- 2. ved at levere totalkommunikation, hvor der leveres video foruden talekommunikation (f.eks. med henblik på, at døve personer kan anvende tegnsprog til at kommunikere indbyrdes)**
- 3. ved at sikre, at alarmkommunikation, hvor der anvendes tale, tekst (herunder synkroniseret tekst i realtid) og eventuelt video synkroniseres som totalkommunikation og sendes af udbyderne af elektroniske kommunikationstjenester til den alarmcentral, der er udpeget til at besvare den pågældende kommunikation (så en tale- og hørehæmmet person, der vælger at anvende en kombination af tekst, tale og video, f.eks. er bekendt med, at kommunikationen sendes via netværket til en beredskabstjeneste)**

ii) Tjenester, der giver adgang til audiovisuelle medietjenester:

- 1. [ved at levere elektroniske programguides, som er opfattede, anvendelige, forståelige og robuste, og give oplysninger om muligheden for tilgængelighed] (f.eks. med henblik på, at en blind person kan vælge programmer på TV)**

2. ved at sikre, at audiovisuelle medietjenesters tilgængelighedsfunktioner, jf. artikel 7 i direktiv 2010/13/EU, overføres fuldt ud i en tilstrækkelig kvalitet til at sikre en nøjagtig lyd- og videosynkroniseret visning, og samtidig give brugeren mulighed for at styre visningen og anvendelsen heraf (f.eks. ved at sørge for undertekster eller synstolkning til audiovisuelt medieindhold).

iii) E-bøger:

1. ved at sikre, at en e-bog, når den ud over tekst indeholder lyd, desuden leverer synkroniseret tekst og lyd (f.eks. med henblik på, at en ordblind person kan læse og høre teksten samtidig)
2. ved at sikre, at digitale e-bogsfiler ikke forhindrer hjælpeteknologi i at levere synkroniseret tekst og lyd (f.eks. ved at give mulighed for synkroniseret tekst og lyd eller for punktskriftsudskrift, der kan opdateres)
3. ved at sikre adgang til indholdet, navigation i filens indhold og layout, (herunder dynamisk layout), levering af struktur, fleksibilitet og valgmuligheder i præsentationen af indholdet (f.eks. med henblik på, at en blind person har adgang til stikordsregisteret eller kan skifte kapitler)
4. ved at gøre dem søgbare ved via metadata at levere oplysninger om deres tilgængelighedsfunktioner (f.eks. ved at sikre, at oplysninger om deres tilgængelighedsfunktioner er tilgængelige i den elektroniske fil, så personer med handicap kan orienteres herom)
5. ved at sikre, at foranstaltninger i forbindelse med forvaltningen af digitale rettigheder ikke forhindrer tilgængelighedsfunktionerne (f.eks. ved at sikre, at det ikke forhindres, at teksten kan læses højt, så blinde brugere kan læse bogen).

iv) E-handel:

- 1. ved at levere oplysninger om tilgængeligheden af de produkter og tjenesteydelser, der sælges, når disse oplysninger leveres af den ansvarlige erhvervsdrivende (f.eks. ved at sikre, at de oplysninger, der er til rådighed om et produkts tilgængelighedsfunktioner, ikke slettes)**
- 2. ved at sikre tilgængeligheden af funktionaliteten til identifikation, sikkerhed og betaling, når den leveres som en del af en tjenesteydelse (i stedet for et produkt) ved at gøre den opfattelig, anvendelig, forståelig og robust (f.eks. ved at gøre brugergrænsefladen i forbindelse med betalingstjenester tilgængelig ved brug af tale, så blinde personer kan foretage onlinekøb på egen hånd)**
- 3. ved at sørge for identifikationsmetoder, elektroniske signaturer og betalingstjenester, der er opfattede, anvendelige, forståelige og robuste (f.eks. ved at gøre identifikationsdialogerne på en skærm læselige ved hjælp af skærmlæsere, så blinde personer kan anvende dem).**

v) Banktjenester:

- 1. ved at sørge for identifikationsmetoder, elektroniske signaturer og betalingstjenester, der er opfattede, anvendelige, forståelige og robuste (f.eks. ved at gøre identifikationsdialogerne på en skærm læselige ved hjælp af skærmlæsere, så blinde personer kan anvende dem).**

***AFDELING V: SÆRLIGE TILGÆNGELIGHEDSKRAV VEDRØRENDE BESVARELSEN AF
OPKALD TIL DET FÆLLESEUROPEISKE ALARMNUMMER 112:***

[...]

PROCEDURE FOR OVERENSSTEMMELSESVALDERING – PRODUKTER**1. Intern produktionskontrol**

[...] Intern produktionskontrol er den procedure for overensstemmelsesvurdering, hvor fabrikanten opfylder de i punkt 2, 3 og 4 omhandlede forpligtelser og på eget ansvar sikrer og erklærer, at de pågældende produkter [...] opfylder kravene i dette direktiv.

2. Teknisk dokumentation

Fabrikanten udarbejder den tekniske dokumentation. Dokumentationen skal gøre det muligt at vurdere, om produktet er i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav, der er omhandlet i artikel 3, og i tilfælde, hvor fabrikanten anvendte undtagelsen i artikel 12, at påvise, at relevante tilgængelighedskrav ville indebære en grundlæggende ændring eller en uforholdsmæssig stor byrde. Den tekniske dokumentation skal kun indeholde en beskrivelse af de gældende krav og, i det omfang det er relevant for vurderingen, af produktets design, fremstilling og brug.

Den tekniske dokumentation skal, hvor det er relevant, mindst indeholde følgende elementer:

- a) en generel beskrivelse af produktet
- b) en oversigt over de harmoniserede standarder og/eller andre relevante tekniske specifikationer, hvis referencer er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, og som er blevet anvendt helt eller delvis, og beskrivelser af de løsninger, der er anvendt for at opfylde de relevante tilgængelighedskrav i artikel 3, hvis disse harmoniserede standarder ikke er blevet anvendt. I tilfælde af delvis anvendelse af harmoniserede standarder skal den tekniske dokumentation angive, hvilke dele der er anvendt.

3. **Fremstillingsvirksomhed**

Fabrikanten træffer alle nødvendige foranstaltninger for, at det ved fremstillingsprocessen og overvågningen af den sikres, at produkterne er i overensstemmelse med den tekniske dokumentation, der er omhandlet i punkt 2, og med tilgængelighedskravene i dette direktiv.

4. **Overensstemmelsesmærkning og overensstemmelseserklæring**

4.1. Fabrikanten anbringer den i dette direktiv omhandlede CE-mærkning på hvert enkelt produkt, der opfylder kravene i dette direktiv.

4.2. Fabrikanten udarbejder en skriftlig overensstemmelseserklæring for en produktmodel. Det skal af overensstemmelseserklæringen fremgå, hvilket produkt den vedrører.

Et eksemplar af overensstemmelseserklæringen stilles efter anmodning til rådighed for de relevante myndigheder.

5. **Bemyndigede repræsentant**

Fabrikantens forpligtelser i henhold til punkt 4 kan opfyldes af hans bemyndigede repræsentant på hans vegne og ansvar, såfremt de er specificeret i mandatet.

**OPLYSNINGER OM TJENESTEYDELSER, DER OPFYLDER
TILGÆNGELIGHEDSKRAVENE**

1. Tjenesteyderen skal i de almindelige betingelser eller et tilsvarende dokument afgive oplysninger om vurderingen af, hvordan tjenesteydelsen opfylder tilgængelighedskravene i **artikel 3**. Oplysningerne skal omfatte en beskrivelse af de gældende krav og, i det omfang det er relevant for vurderingen, af tjenesteydelsens udformning og brug.
Forbrugeroplysningskravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU⁵⁷ skal opfyldes, og oplysningerne skal, hvor det er relevant, indeholde følgende elementer:
 - a) en generel beskrivelse af tjenesteydelsen i tilgængelige formater
 - b) de beskrivelser og forklaringer, der er nødvendige for at forstå, hvordan tjenesteydelsen fungerer
 - c) en beskrivelse af, hvordan tjenesteydelsen opfylder de relevante tilgængelighedskrav i bilag I.
2. For at efterleve pkt. 1 kan tjenesteyderen helt eller delvist anvende de harmoniserede standarder og/eller andre relevante tekniske specifikationer, hvis referencer er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.
3. Tjenesteyderen skal forelægge oplysninger, som godtgør, at det ved processen for levering af tjenesteydelsen og overvågningen heraf sikres, at tjenesteydelsen er i overensstemmelse med punkt 1 og med de relevante krav i dette direktiv.

⁵⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 64).

VURDERING AF UFORHOLDSMÆSSIG STOR BYRDE

Benchmarks for gennemførelse og dokumentation af vurderingen:

1. Forholdet mellem nettoomkostninger ved opfyldelse af tilgængelighedskravene og de samlede omkostninger (aktionsudgifter og kapitaludgifter) ved at fremstille, distribuere eller importere produktet eller tilbyde tjenesteydelsen for de erhvervsdrivende.

Elementer, der skal anvendes til at vurdere nettoomkostningerne ved opfyldelse af tilgængelighedskravene:

- a) kriterier vedrørende organisatoriske engangsomkostninger, der skal tages hensyn til i forbindelse med vurderingen:
 - omkostninger i forbindelse med yderligere menneskelige ressourcer med ekspertise inden for tilgængelighed
 - omkostninger i forbindelse med uddannelse af menneskelige ressourcer og erhvervelse af kompetencer inden for tilgængelighed
 - omkostninger ved udvikling af en ny proces for at inkludere tilgængelighed i produktudviklingen eller leveringen af tjenesteydelser
 - omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af vejledningsmateriale om tilgængelighed
 - engangsomkostninger ved at tilegne sig viden om lovgivningen om tilgængelighed.
- b) kriterier vedrørende løbende produktions- og udviklingsomkostninger, der skal tages hensyn til i vurderingen:
 - omkostninger i forbindelse med design af produktets eller tjenesteydelsens tilgængelighedsfunktioner
 - omkostninger, der er påløbet under fremstillingsprocesserne
 - omkostninger i forbindelse med testning af produktet eller tjenesteydelsen til tilgængelighedsformål
 - omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af dokumentation.

2. De anslåede omkostninger og fordele for virksomheden, herunder i forbindelse med fremstillingsprocessen og investeringer, i forhold til den anslåede fordel for personer med handicap under hensyn til omfanget og hyppigheden af brugen af et bestemt produkt eller en bestemt tjenesteydelse.
3. Forholdet mellem nettoomkostninger i forbindelse med tilgængelighed og den erhvervsdrivendes nettoomsætning.

Elementer, der skal anvendes til at vurdere nettoomkostningerne i forbindelse med tilgængelighed:

- a) kriterier vedrørende organisatoriske engangsomkostninger, der skal tages hensyn til i forbindelse med vurderingen:
 - omkostninger i forbindelse med yderligere menneskelige ressourcer med ekspertise inden for tilgængelighed
 - omkostninger i forbindelse med uddannelse af menneskelige ressourcer og erhvervelse af kompetencer inden for tilgængelighed
 - omkostninger ved udvikling af en ny proces for at inkludere tilgængelighed i produktudviklingen eller leveringen af tjenesteydelser
 - omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af vejledningsmateriale om tilgængelighed
 - engangsomkostninger ved at tilegne sig viden om lovgivningen om tilgængelighed
- b) kriterier vedrørende løbende produktions- og udviklingsomkostninger, der skal tages hensyn til i vurderingen:
 - omkostninger i forbindelse med design af produktets eller tjenesteydelsens tilgængelighedsfunktioner
 - omkostninger, der er påløbet under fremstillingsprocesserne
 - omkostninger i forbindelse med testning af produktet eller tjenesteydelsen til tilgængelighedsformål
 - omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af dokumentation.